

Voorjaarsnota 2015

Colofon

Voorjaarsnota 2015 is een uitgave van de gemeente Renkum

Inhoud en vormgeving
Gemeente Renkum

Druk
Huisdrukkerij gemeente Renkum

Oplage
60 exemplaren

Inhoudsopgave

Aanbieding	3
Prognose begroting 2015 - 2019	5
Leeswijzer	6
Bijstelling lopende begroting	7
01 Maatschappelijke participatie, inkomen & zorg.....	8
02 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen & mobiliteit.....	23
03 Milieu, klimaat & duurzaamheid	25
04 Veiligheid.....	27
05 Openbare ruimte	28
06 Economie & Cultuur	30
07 Inwoner, bestuur & organisatie.....	31
00 Algemene dekkingsmiddelen	36
Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen	43
Investeringskredieten	57

Aanbieding

Renkum, juni 2015

Aan de raad,

Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2015. Deze voorjaarsnota is een rapportage over de eerste drie maanden van het jaar (art. 6 Financiële verordening). In deze tussentijdse rapportage melden wij recente mee- en tegenvallers ten opzichte van de Begroting 2015. Daarmee schetsen wij het *financiële* kader voor de Begroting 2016. Het *beleidsmatige* kader voor de Begroting 2016 is vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan welke u gelijktijdig met deze voorjaarsnota heeft ontvangen.

Voorjaarsnota op hoofdlijnen

In deze voorjaarsnota geven wij een prognose van de uitkomsten van de Jaarstukken 2015. Verder scheppen we het financiële kader voor de meerjarenbegroting. Daarvoor actualiseren we de budgetten binnen het bestaande beleid. Ook rapporteren we over de voortgang van de invulling van de taakstellingen en melden we de voortgang van de geplande investeringen.

Meer informatie over de inhoud en de opbouw van de voorjaarsnota, vindt u in de leeswijzer.

Uitgangspunten

Bij de samenstelling van de meerjarenbegroting gelden de volgende uitgangspunten:

- Uitgangspunt is dat het bestaande gemeentelijke voorzieningenniveau, met inachtneming van hetgeen door de gemeenteraad is besloten, in de meerjarenbegroting wordt gehandhaafd. Daar waar sprake is van bijstellingen of ombuigingen, waardoor wordt ingegrepen op het voorzieningenniveau, zal dit expliciet worden vermeld.
- Om het voorzieningenniveau te kunnen handhaven, is een stelpost opgenomen voor de jaarlijkse indexering voor loon- en prijsstijgingen. De omvang van deze stelpost is gelijk aan de trendmatige verhoging van gemeentelijke belastingen plus de nominale groei van de Algemene uitkering.
- De vervangingsinvesteringen, die noodzakelijk zijn om bedrijfsmiddelen op een adequaat kwaliteitsniveau te kunnen handhaven, zijn meegenomen in de berekeningen.
- Wij streven naar kostendekkende tarieven voor gemeentelijke heffingen en leges.
- In de meerjarenbegroting is een jaarlijkse stelpost voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 165.000.
- De (meerjaren)begroting dient sluitend te zijn.

Beslispunten

Wij stellen uw raad voor de voorliggende Voorjaarsnota 2015 vast te stellen. Daarbij vragen we u:

1. goedkeuring voor het bijstellen van de budgetten voor bestaand beleid voor de Begroting 2015 en de structurele doorwerking hiervan voor de meerjarenraming 2016-2019;
2. kennis te nemen van de voortgangsrapportage inzake de invulling van bijstellingen en ombuigingen;
3. kennis te nemen van de voortgangsrapportage inzake investeringen in 2015;
4. goedkeuring voor het toevoegen van het product "Integratie uitkering sociaal domein en Wmo" aan programma 1.

Prognose begroting 2015 - 2019

Samengevat laat de meerjarenbegroting, inclusief deze voorjaarsnota, de uitkomsten zien zoals is weergegeven in onderstaande tabel.

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Primitieve begroting	36	78	506	69	-121
Voorjaarsnota	-936	-629	-737	-354	-302
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	-900	-551	-231	-285	-423

Leeswijzer

Waarom een voorjaarsnota?

In de Financiële verordening is onder andere vastgelegd op welke manier uw raad de planning- & controlcyclus wil vormgeven. In artikel 4 van de Financiële verordening is opgenomen dat het college de raad een nota aanbiedt op basis waarvan de kaders voor het volgende begrotingsjaar en de drie daarop volgende jaren kunnen worden bepaald. Op basis van deze voorjaarsnota worden de financiële kaders vastgesteld. Het meerjarenbeleidsplan behandelt de beleidsmatige kaders.

Opbouw voorjaarsnota

Deze voorjaarsnota bestaat uit een aantal onderdelen.

Bijstellingen lopende begroting

In de voorjaarsnota legt het college verantwoording af over de eerste drie maanden van 2015 en brengt zij een aantal voor het lopende jaar actuele ontwikkelingen in beeld. Dit resulteert in het bijstellen van een aantal budgetten. Wij vragen u tijdens de raadsbehandeling in te stemmen met deze bijstellingen voor 2015 en de consequenties voor de komende jaren.

Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen

In dit hoofdstuk vindt u een specificatie van de nog openstaande taakstellingen. Wij rapporteren de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van deze taakstellingen.

Investeringskredieten

Op basis van artikel 6 van de Financiële verordening rapporteren we de voortgang van de in de begroting goedgekeurde investeringen. Zonodig vragen wij u toestemming voor (nieuwe) investeringskredieten.

Bijstelling lopende begroting

In dit hoofdstuk worden de financiële bijstellingen van de lopende (meerjaren)begroting weergegeven. Conform artikel 6.3 van de Financiële verordening worden de afwijkingen van € 25.000 en meer toegelicht.

Het totaal van de bijstellingen is weergegeven in de volgende tabel.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018	2019
01 Maatschappelijke participatie, inkomen & zorg	-517	-529	219	446	447
02 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen & mobiliteit	22	-87	-89	-81	-81
03 Milieu, klimaat & duurzaamheid	-115	-9	-9	-13	-22
04 Veiligheid	140	-18	-18	-18	-18
05 Openbare ruimte	-139	-56	-56	-55	-56
06 Economie & Cultuur	10				
07 Inwoner, bestuur & organisatie	-565	-638	-1.071	-958	-942
00 Algemene dekkingsmiddelen	229	708	288	325	371
Totaal	-936	-629	-737	-354	-302

01 Maatschappelijke participatie, inkomen & zorg

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018	2019
1A. Algemene voorzieningen	31	18	-4	-4	-4
1B. Gezondheid	-473	-485	-510	-510	-510
1C. Sport	30	80	80	80	80
1D. Educatie	38	-14	-97	-100	-100
1E. Minima	69	81	87	93	92
1F. Inkomensvoorziening	-4.317	-4.531	-4.257	-3.982	-3.981
1G. Maatwerkvoorzieningen	-17.919	-17.608	-17.112	-17.162	-17.161
1 Integratie uitkering sociaal domein en WMO	22.024	21.929	22.031	22.031	22.031
Totaal	-517	-529	219	446	447

Hieronder volgt een toelichting per product.

1A. Algemene voorzieningen	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
	2015	2016	2017	2018	2019
Vrijval ouderenadvieswerk	19	18	18	18	18
Toegankelijkheid openbare gebouwen	12				
Mantelzorg	-14				
Invulling taakstelling sociaal loket			-22	-22	-22
Saldo van baten en lasten	17	18	-4	-4	-4
Inzet reserve algemene uitkering	14				
Totaal resultaat	31	18	-4	-4	-4

Vrijval ouderenadvieswerk

De gelden in de begroting zijn gereserveerd voor inkoop van de ouderen adviseur via Solidez. De ouderenadviseur is in dienst gekomen van de gemeente Renkum waardoor de kosten lager zijn. Deze vrijval is ingezet ten gunste van de taakstelling op het product 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo.

Toegankelijkheid openbare gebouwen

In de begroting is een bedrag geraamd voor toegankelijkheid openbare gemeentelijk gebouwen. Het restant budget in de begroting voor 2015 is nog €12.000. Er zijn nog geen plannen om dit bedrag in 2015 in te zetten. Deze vrijval is ingezet ten gunste van de taakstelling maatschappelijk vastgoed (product 7F. Vastgoed).

Mantelzorg / inzet reserve algemene uitkering

Op 1 januari 2015 is de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 van kracht geworden. In deze nieuwe wet ligt de nadruk niet meer op het compenseren van een gebrek maar op het versterken van zelfredzaamheid en participatie. Hierin vervullen mantelzorgers een belangrijke rol. Vooruitlopend op de nieuwe Wmo heeft de gemeente in 2014 al vanuit het Rijk een incidenteel budget ontvangen. Het is de bedoeling dat met deze middelen een merkbare verbetering van de ondersteuning van de individuele mantelzorger wordt gerealiseerd. Het college heeft besloten om dit extra incidentele budget in te zetten voor het lidmaatschap van coöperatie Wehelfen, een

digitale ondersteuningsstructuur die kan worden ingezet ten behoeve van ondersteuning van mantelzorgers.

Omdat dit lidmaatschap pas in 2015 van kracht wordt is het budget dat we in 2014 hebben ontvangen “meegenomen” naar 2015.

In de nieuwe Wmo is de mantelzorger sterker geïmplementeerd, is de definitie van mantelzorg uitgebreid, is expliciet opgenomen dat zorg moet worden gedragen voor een jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers en dient de maatwerkvoorziening Kortdurend Verblijf (logeren) ingezet te worden ter ontlasting van mantelzorgers.

De gemeente ontvangt met ingang van 2015 ook structureel extra middelen voor extra ondersteuning van mantelzorgers. In 2015 heeft de gemeente hiervoor extra middelen van € 146.000 ontvangen. Deze middelen zullen onder meer ingezet worden voor het verstrekken van het jaarlijkse mantelzorgcompliment, waarvoor de gemeente vanaf 2015 verantwoordelijk is geworden.

Door geschetste ontwikkelingen is het bestaande mantelzorgbeleid zoals beschreven in de “Notitie uitvoering mantelzorgbeleid 2013 t/m 2015” aan actualisering toe, in 2015 zal een nieuwe notitie uitvoering mantelzorgbeleid worden opgesteld.

Invulling taakstelling sociaal loket

De taakstelling sociaal loket kan gedeeltelijk worden ingevuld door inzet van de vrijval op het budget Zorgwekkende zorgmijders. Zie verder de toelichting bij product 1B.

1B. Gezondheid	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Inkomsten voormalige BDU	-630	-630	-630	-630	-630
Inzet restant implementatie SD	-43				
Loon- en prijscompensatie VGGM	-6	-13	-13	-13	-13
Vrijval zorgwekkende zorgmijders	35	35	35	35	35
Invulling taakstelling jeugd			-25	-25	-25
Backoffice CJG	25	25	25	25	25
Jong in website en opvoeden in		11	11	11	11
Vrijval praktische gezinsondersteuning	25	25	25	25	25
Afwikkeling 2014 JEKK	16				
Centrale activiteiten door VNG	62	62	62	62	62
Saldo van baten en lasten	-516	-485	-510	-510	-510
Reserve Sociaal Domein	43				
Totaal resultaat	-473	-485	-510	-510	-510

Inkomsten voormalige BDU

De voormalige brede doeluitkering is met ingang van 2015 toegevoegd aan de algemene uitkering. Om die reden worden de inkomsten overgeboekt van dit product naar de algemene dekkingsmiddelen, onderdeel algemene uitkering.

Inzet restant implementatie Sociaal Domein / reserve Sociaal Domein

Zoals in de jaarstukken 2014 is vermeld, zijn de middelen voor de implementatie van het sociaal niet volledig in 2014 ingezet. Aangezien de werkzaamheden doorlopen in 2015, is het resterende bedrag in de jaarstukken voor dit doel toegevoegd aan de reserve sociaal domein. In deze voorjaarsnota wordt het bedrag onttrokken aan de reserve voor inzet in 2015.

Loon- en prijscompensatie VGGM

Jaarlijks heeft de VGGM te maken met loon- en prijs (L&P) ontwikkeling. Deze is niet altijd ten laste van de stelpost L&P gebracht, omdat dekking binnen het product bestond. Door deze dekking is geen structurele dekking in de begroting voor de post meegenomen. In 2015 kan de L&P ontwikkeling niet worden gedekt uit het product. Hierdoor ontstaat een dubbel structureel tekort op L&P vanaf 2015. De reparatie hiervan bedraagt vanaf 2014 € 4.000 structureel, € 2.000 vanaf 2015 structureel en de begroting van de VGGM in kalenderjaar 2016 is alleen door L&P met € 7.000 toegenomen. Cumulatief resulteert dit in een structureel benodigd aanvullend budget van € 13.000. Dekking voor deze loon- en prijsstijgingen vindt plaats vanuit de stelpost L&P compensatie (zie product OC. Overige algemene dekkingsmiddelen).

Vrijval zorgwekkende zorgmijders

De subsidie voor Solidez is met ingang van 2015 beëindigd voor dit onderdeel. Deze wordt nu als maatwerk ingezet vanuit sociaal domein, dus binnen de middelen die hiervoor bestemd zijn. In 2015 en 2016 wordt een deel van de vrijval ingezet ter invulling van de taakstelling op product 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo, vanaf 2017 ter invulling van de taakstelling 'taken integreren in sociaal loket (product 1A. Algemene voorzieningen).

Invulling taakstelling jeugd/ backoffice CJG

Het contract voor de backoffice CJG is beëindigd. Taken zullen geïmplementeerd worden in het sociaal loket. De vrijval van dit budget is in 2015 en 2016 ingezet ter invulling van de taakstelling op product 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo en vanaf 2017 voor de invulling van de taakstelling 'verdere bundeling inspanningen na overdracht taken Wet op de jeugdzorg.

Jong in website en 'opvoeden in'

Jong in Renkum is een website speciaal voor jongeren die in de gemeente Renkum wonen. Het contract is opgezegd. Met ingang van 2016 wordt informatie voor jongeren opgenomen op de gemeentelijke website. 'Opvoeden in' is een opvoedingsondersteuningsprogramma dat beëindigd is.

De vrijval van deze budgetten is ingezet ter invulling van de taakstelling op product 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo.

Vrijval praktische gezinsondersteuning

De praktische gezinsondersteuning is ingezet als voorloper op het sociaal domein. Het betreft nu een maatwerkoplossing die vanuit middelen sociaal domein ingezet moet worden en bij sociaal loket hoort (binnen de middelen die hiervoor bestemd zijn).

De vrijval van dit budget is ingezet ter invulling van de taakstelling op product 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo.

Afwikkeling 2014 JEKK

Lindenhout heeft aangegeven in het jaarverslag 2014 dat een bedrag van € 16.000 subsidie niet gebruikt is en derhalve terugbetaald wordt aan gemeente Renkum.

Centrale activiteiten door VNG

In de Begroting 2015 en verder is rekening gehouden met een bedrag van € 62.000 voor centrale activiteiten (sociale verzekeringsbank) door de VNG. Deze hoeven niet uit de zogeheten integratie-uitkering te worden bekostigd. Dat voordeel willen we benutten om de organisatieontwikkeling in het kader van het sociaal domein verder vorm te geven. Het budget wordt om die reden overgeboekt naar product 7B. Organisatieontwikkeling.

1C. Sport	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Sportbuurtwerk		50	50	50	50
Sportieve buitenruimte	83				
Uniek sporten	-4	-8			
Verenigingsadviseur	30	30	30	30	30
Sportieve buitenruimte	-83				
Saldo van baten en lasten	26	72	80	80	80
Uniek sporten	4	8			
Totaal resultaat	30	80	80	80	80

Sportbuurtwerk

Door het sportbuurtwerk met ingang van 2016 elders onder te brengen verwachten wij minstens een bezuiniging van € 50.000 te realiseren.

De vrijval van dit budget is ingezet ter invulling van de taakstelling 'sport' (product 5A. Groenonderhoud).

Sportieve buitenruimte

In antwoord op ons subsidieverzoek met als titel 'sportieve bewegingsruimte in de gemeente Renkum' dat wij in 2013 aan de provincie hebben gericht, is begin 2014 een subsidie toegekend van totaal € 82.817. Hier is in 2014 geen geld aan uitgegeven. Het project, het realiseren van o.a. outdoorfitness op sportpark Hartenstein in Oosterbeek, moet uiterlijk op 31 december 2015 zijn afgerond.

Uniek sporten

Sinds 1 juli 2012 zijn wij bij het samenwerkingsverband Uniek Sporten aangesloten met omliggende gemeenten als Arnhem, Rheden, Duiven, Lingewaard, Rozendaal, Doesburg, Westervoort, Zevenaar en Overbetuwe. Ook partijen als MEE, NOC*NSF, Siza, Onderwijsspecialisten, Groot Klimmendaal en Special Heroes doen mee.

Uniek Sporten is een aanpak die als doel heeft om meer mensen met een beperking in de regio Arnhem structureel te laten sporten. Hiervoor is onder andere het sportservicepunt Uniek Sporten gerealiseerd. Ook kunnen verenigingen terecht voor advies en wordt ingezet op deskundigheidsbevordering van trainers, coaches en begeleiders.

Uniek Sporten maakt verder deel uit van het Sport-en Beweegteam in de gemeente Renkum. In de nota "Sportief verbinden" is het beleidsvoornemen geformuleerd meer mensen met een beperking te laten sporten en bewegen. Gezien dit beleidsvoornemen en de activiteiten van Uniek Sporten is voortzetting van de samenwerking, gezamenlijk met de omliggende gemeenten, van belang. Voor 2015 betekent dit dat een bedrag van € 3.947 benodigd is (voor de periode juli tot en met december) is en in 2016 € 7.894. De verdere ontwikkeling van Uniek Sporten wordt betrokken bij de tussentijdse evaluatie van de sportnota.

Verenigingsadviseur

Door verschuiving van taken van interne medewerkers van onderwijshuisvesting (terugloop werkzaamheden als gevolg van gewijzigde wetgeving) naar verenigingsadviseur en het beëindigen van het contract met een externe medewerker kan een bezuiniging gerealiseerd worden op onderwijshuisvesting (zie taakstelling 'overheveling buitenonderhoud schoolgebouwen' product 7F. Vastgoed).

1D. Educatie	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Rijksinkomsten OAB	67				
Inzet OAB middelen tot en met 2015	-67				
Taakstelling E-boeken	-15	-17	-20	-23	-23
Subsidie bibliotheekwerk			-80	-80	-80
Inflatiecorrectie	-10	-10	-10	-10	-10
Herverdeling lasten kostenplaats Soza	1	1	1	1	1
Coördinatie brede scholen	14	14	14	14	14
Inzet inburgering	-21				
Subsidie Vluchtelingenwerk Oost Nederland	-23				
Aanvullende inkomst van het Rijk	16				
Lagere inzet handhavingstaken	7				
Jeugdgemeenteraad Dorenweerd College	-2	-2	-2	-2	-2
Eenmalig voordeel peuterspeelzaalwerk	50				
Saldo van baten en lasten	17	-14	-97	-100	-100
Dekking aanvullende inzet inburgering	21				
Totaal resultaat	38	-14	-97	-100	-100

Rijksinkomsten OAB/ inzet OAB middelen tot en met 2015

De regeling voor het Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) voor de periode 2010-2015 is verlengd met één jaar. In de begroting is wel rekening gehouden met het resterend budget van deze periode maar niet met een extra ontvangsten in kalenderjaar 2015. Daardoor kan inkomsten en uitgaven budget worden bijgeraamd van € 162.000 naar € 229.000.

Taakstelling e-boeken

Deze taakstelling is het gevolg van een door het rijk opgelegde taakmutatie binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Vooruitlopend op deze taakmutatie hadden wij al een soortgelijke taakstelling (€ 20.000) gerealiseerd op het bibliotheekwerk binnen de Ombuigingen 2013. Aangezien de taakstelling niet twee keer kan worden gerealiseerd, wordt de openstaande taakstelling als onhaalbaar afgeboekt.

Subsidie bibliotheekwerk

Op basis van het raadsbesluit van december 2014 (bibliotheek behouden voor Renkum centrum) is de taakstelling vanaf 2017 van € 80.000 ongedaan gemaakt.

Het is nog niet bekend of de financiële consequenties van dit besluit met deze € 80.000 afdoende zijn.

Inflatiecorrectie

Jaarlijks heeft de Bibliotheek te maken met loon- en prijs ontwikkeling en dat vertaalt zij in haar productenaanbod. Op basis van de gemeentelijke begroting kunnen we daar een inflatie toepassen die uiteraard niet gelijk hoeft te lopen met de door de bibliotheek opgenomen inflatie.

Op basis van een inflatie van 1,5 % over het gemeentelijk budget 2015 is er een bedrag van afgerond € 10.000 opgenomen. Dekking voor deze loon- en prijsstijging vindt plaats vanuit de stelpost loon- en prijscompensatie (zie product OC. Overige algemene dekkingsmiddelen).

Herverdeling lasten kostenplaats Soza

Zie toelichting bij product 1E. Minima.

Coördinatie brede scholen

In de begroting zijn structureel middelen gereserveerd voor coördinatie brede scholen. Mede door een gewijzigde aanpak structuur LEA (lokale educatieve educatie) verwachten we hiervoor geen extra ondersteuning in te moeten zetten, meer verantwoordelijkheid bij de scholen zelf te leggen.

De vrijval van dit budget is ingezet ter invulling van de taakstelling 'overheveling buitenonderhoud schoolgebouwen' product 7F. Vastgoed.

Inzet Inburgering

Voor de wet Inburgering hoeft de gemeente alleen nog de handhavingstaak van oude inburgeringsplichtigen uit te voeren. In december 2013 kregen wij hier extra budget € 21.000 van het rijk voor. In 2014 hebben wij de activiteiten niet kunnen oppakken in verband met de voorbereidingen op de Participatiewet. Dit voorjaar worden extra uren ingezet om de nog lopende handavingsdossiers af te handelen.

Subsidie Vluchtelingenwerk Oost Nederland

Door de verhoging van de taakstelling huisvesting asielzoekers in 2015 is met Vluchtelingenwerk afgesproken om meer personen te begeleiden bij de opvang en integratie in de Renkumse samenleving. Voor de taalontwikkeling worden extra taalmaatjes ingezet. De subsidie voor Vluchtelingenwerk neemt daardoor met € 23.000 toe. Dekking komt deels uit de extra rijksbijdrage voor maatschappelijke begeleiding (16.000) en deels uit het extra budget voor de handhavingstaak inzet inburgering (€ 7.000).

Aanvullende inkomst van het rijk

Met de verhoging van de taakstelling hebben wij 16 personen meer te huisvesten als voorzien. Dit betekent een verhoging van de rijksbijdrage maatschappelijke begeleiding met € 16.000.

Lagere inzet handhavingstaken

Door een andere aanbesteding is een incidenteel voordeel behaald.

Jeugdgemeenteraad Dorenweerd College

Met de Jeugdgemeenteraad maken de jongeren van het Dorenweerd college kennis met de politiek en behandelen ze samenlevingsvraagstukken die ook werkelijk ten uitvoer gebracht moeten kunnen worden.

Jaarlijks wordt door uw raad met het Dorenweerd College 'de Jeugdgemeenteraad' gehouden. Het "winnende raadsvoorstel" ontvangt voor de uitvoering van het voorstel een bedrag van € 1.500. Dit bedrag werd in voorgaande jaren beschikbaar gesteld uit incidentele budgetten 'welzijnssubsidies'. Deze budgetten zijn echter ingezet om in de afgelopen jaren bezuinigingen te realiseren en voor de ontwikkeling van de regeling "burgerinitiatieven". Deze regeling is per 1 april jl. in werking. Het is inmiddels ook traditie geworden om met 'de beste debaters' een bezoek te brengen aan de Tweede Kamer onder leiding van de burgemeester. Het bedrag voor de uitvoering van het raadsvoorstel en het Tweede Kamerbezoek is vanaf 2015 in de begroting opgenomen.

Eenmalig voordeel peuterspeelzaalwerk

Er wordt minder gebruik gemaakt van peuterspeelzaalwerk o.a. door de terugloop van het aantal peuters. Dit betreft een incidentele vrijval. In het kader van Onderwijs Achterstanden Bestrijding kan intensivering van toeleiding naar peuterspeelzaalwerk vanaf 2016 nodig zijn.

1E. Minima	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Schuldhelpverlening	-10	-10	-5		
Nota minimabeleid	117	146	146	146	146
Herverdeling lasten kostenplaats Soza	-58	-55	-54	-54	-55
Koopkrachttegemoetkoming	-1				
Saldo van baten en lasten	48	81	87	93	92
Koopkrachttegemoetkoming	21				
Totaal resultaat	69	81	87	93	92

Schuldhelpverlening

De structurele kosten voor de uitbestede taken (schuldberegelingen en inkomensbeheer) blijken in de praktijk hoger uit te vallen dan geraamd. Verwacht wordt dat het aantal mensen dat een beroep zal doen op de schuldhelpverlening in 2015 ongeveer gelijk zal liggen aan vorig jaar. Structureel is ophoging van het budget met een bedrag van € 10.000 nodig. De verwachting is dat door de aantrekkende economie het aantal inwoners dat een beroep zal doen op de schuldhelpverlening zal stabiliseren en in de toekomst zal dalen, waardoor vanaf 2018 geen extra budget nodig zal zijn.

Nota minimabeleid

Het schrijven van de nota minimabeleid is in het beleidsveld integraal opgepakt. Een deel van het budget is afkomstig uit het product 1F. Inkomensvoorziening (bijzondere bijstand), een deel uit het product Minima en daarnaast is door de vaststelling van de nota minimabeleid in de raad van december 2014 het budget structureel verhoogd met een bedrag van € 150.000. Als gevolg van het feit dat de bijzondere bijstand bij de begroting uit het product Minima is gehaald en is toegevoegd aan het product Inkomensvoorziening, leidt dit tot een herschikking van middelen tussen het product Inkomensvoorziening en het product Minima.

Herverdeling lasten kostenplaats Soza

Jaarlijks worden de kosten van de teams middels een systeem van kostenverdeling op basis van een berekend uurtarief toegerekend aan eindproducten. Bij het samenstellen van de begroting 2015 zijn abusievelijk de uren van het team Sociale Zaken voor het product Minima (555 uur) niet meegenomen in de kostenverdeling. Hierdoor zijn er geen teamkosten toegerekend aan het product Minima en teveel kosten toegerekend aan andere producten. In deze voorjaarsnota is dit gecorrigeerd. Deze correctie leidt tot een nadeel bij het product Minima en een voordeel bij de producten 1F. Inkomensvoorziening, 1G. Maatwerkvoorziening en 1D. Educatie. Per saldo heeft de correctie geen resultaat (saldo nihil).

Koopkrachttegemoetkoming

In de jaarrekening 2014 heeft nog geen afrekening plaatsgevonden van de eenmalige regeling Koopkrachttegemoetkoming 2014. Dit omdat er nog een na-ijleffect op zou treden van aanvragen die in 2015 zouden worden afgehandeld. Na afhandeling van de aanvragen resteert een incidenteel voordeel van € 20.000.

1F. Inkomensvoorziening	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Permar 2014	-136				
Permar 2015	-106				
Herverdeling lasten kostenplaats Soza	54	51	51	50	51
Nota minimabeleid	-117	-146	-146	-146	-146
BUIG-budget	-127	-550	-275		
Meicirculaire gemeentefonds	-3.886	-3.886	-3.886	-3.886	-3.886
Totaal resultaat	-4.317	-4.531	-4.257	-3.982	-3.981

Permar WS

Permar WS heeft in 2014 een exploitatietekort 2014 van afgerond € 1.080.000. Permar heeft onvoldoende eigen weerstandsvermogen om dit nadeel op te vangen. Het negatief rekeningresultaat moet op basis van de gemeenschappelijke regeling door de deelnemende gemeenten van de Gemeenschappelijke regeling Permar WS aangevuld worden. Het aandeel dat Renkum dient bij te dragen in het tekort is € 136.000, gebaseerd op 12,54% van het aantal Wsw-werknemers in 2014 dat voor rekening van de gemeente Renkum kwam.

Ook voor het begrotingsjaar 2015 wordt een exploitatietekort verwacht van € 960.000. Het college biedt de raad zo spoedig mogelijk hiervoor een gewijzigde begroting 2015 Permar WS ter informatie aan zodat de raad eventueel zienswijzen naar voren kan brengen. De financiële effecten van de gewijzigde begroting voor de gemeente Renkum worden vooralsnog geraamd op € 106.000 negatief.

Herverdeling lasten kostenplaats Soza

Zie toelichting bij product 1E. Minima.

Nota minimabeleid

Zie toelichting bij product 1E. Minima.

BUIG-budget

Met ingang van 1 januari 2015 hebben er wijzigingen plaatsgevonden in de vaststelling van het budget Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG). Zoals vermeld in de raadsbrief d.d. 18 november 2014 betekent dit dat het voorlopig BUIG-budget uitkomt op een bedrag van € 6.916.000. De kosten over 2014 worden geraamd op € 7.718.000. Dit betekent een tekort van € 802.000.

Naast de wijzigingen die hebben plaatsgevonden rondom de vaststelling van het BUIG-budget, is per 1 januari 2015 eveneens de wijze waarop gemeenten budgetoverschrijdingen kunnen compenseren gewijzigd. De meerjarige aanvullende uitkering (MAU) en de incidentele aanvullende uitkering (IAU) zijn komen te vervallen, met inachtneming van overgangsrecht, en hiervoor in de plaats is één geïntegreerd vangnet gekomen.

Op grond van het overgangsrecht behouden gemeenten die al gebruik maakten van de MAU in 2015 de rechten die voortvloeien uit de toekenning. Voor Renkum betekent dit dat budgetoverschrijdingen die hoger zijn dan 7,5% van het toegekende budget, volledig worden gecompenseerd, onder de voorwaarde dat de uitvoering op orde blijft. Voor 2015 betekent dit dat wij risicodragend zijn voor een maximaal bedrag van € 519.000. Gelet op het feit dat er voor 2015

slechts rekening gehouden wordt met een eigen risico van € 392.000, zal er een extra nadeel zijn van ongeveer € 127.000.

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft in maart het Centraal Economisch Plan (CEP) 2015 gepubliceerd en voorspelt daarin het aantal mensen in de bijstand in 2015. Ten opzichte van de publicatie uit september 2014, de Macro Economische Verkenning (MEV) 2015, is er sprake van een lichte stijging van 5.000 meer bijstandsgerechtigden. Op grond hiervan verwacht Divosa (Nederlandse vereniging van gemeentelijke managers op het terrein van participatie, werk en inkomen) dat het voorlopig BUIG-budget nauwelijks zal worden aangepast.

Wij gaan ervan uit dat het economisch herstel zich vanaf 2017 zal vertalen in een toename van het aantal banen. Tot die tijd gaan wij uit van een geleidelijke afname van het aantal uitkeringsgerechtigden. Gelet op de gewijzigde financieringssystematiek, waarbij wij toegroeien naar een voor onze gemeente onvoordelig objectief verdeelmodel, zal de uitkering van het rijk in ieder geval tot en met 2017 ontoereikend zijn om de kosten van uitkeringen voor levensonderhoud te dekken.

Meicirculaire gemeentefonds

Dit betreft een verschuiving naar product 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo.

1G. Maatwerkvoorzieningen	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
	2015	2016	2017	2018	2019
Maatwerkvoorzieningen	100	100	100	100	100
Huishoudelijke hulp toelage verstrekingen	-178	-178			
Huishoudelijke hulp toelage rijksbijdrage	178	178			
Herverdeling lasten kostenplaats Soza	3	3	3	3	3
Meicirculaire WMO hh	-2.850	-2.476	-2.469	-2.469	-2.469
Meicirculaire gemeentefonds	-15.172	-15.234	-14.746	-14.796	-14.795
Totaal resultaat	-17.919	-17.608	-17.112	-17.162	-17.161

Maatwerkvoorzieningen

Binnen het product maatwerkvoorzieningen zijn voorsnog alleen de budgetten van de "oude" Wmo taken zoals hulp bij het huishouden, woonvoorzieningen, vervoer en rolstoelen geanalyseerd. Bij deze analyse is uitdrukkelijk de realisatie van 2014 betrokken.

In 2014 hadden deze budgetten een positief resultaat van € 1.460.000. Het grootste gedeelte van dit positief resultaat werd veroorzaakt door de niet volledig inzetten van de integratie-uitkering Wmo (€ 1.153.000). Het overige resultaat werd voornamelijk veroorzaakt door enkele incidentele resultaten, zoals HbH PGB (€ 86.000) en de stelpost grote woningaanpassingen (€ 100.000) welke dat jaar niet ingezet behoefde te worden. De overige resultaten (totaal € 122.000) completeerde dit uiteindelijk resultaat van € 1.460.000.

Voor 2015 is er, op basis van twee tot drie maanden, op dit moment nog te weinig informatie om al een goede analyse van de verwachte lasten te maken. Wel zijn begrotingstechnisch de volgende aannames in de analyse meegenomen:

- Verlaging van de integratie-uitkering Wmo met €1.085.000.
- Verhoging van de lasten HbH natura:

- Omzetten PGB seb naar duurdere HbH1.
- Indexatie van de tarieven met 1,1%.
- Stijging van het volume met 2%.
- Handhaven van de stelpost grote woningaanpassingen van € 100.000.
- 10% stijging van de lasten van de verstrekkingen woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen t.o.v. 2014. Hierdoor benaderen de te verwachte lasten het begrote bedrag voor 2015.

Per saldo schatten wij in dat het begrote bedrag voor HbH structureel met € 100.000 verlaagd kan worden en ingezet kan worden voor de taakstelling binnen het sociaal domein. Deze taakstelling is opgenomen onder het product 1 Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo.

Huishoudelijke hulp toelage

De gemeente heeft voor de jaren 2015 en 2016, op basis van de door de gemeente ingediende aanvraag een decentralisatie-uitkering toegezegd gekregen ten behoeve van het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden. Uitvoering zal plaatsvinden op basis van het plan van aanpak HHT gemeente Renkum.

Herverdeling lasten kostenplaats Soza

Zie toelichting bij product 1 E. Minima.

Meicirculaire gemeentefonds / Meicirculaire Wmo hh

Dit betreft een verschuiving naar 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo.

Jeugd en begeleiding

In het raadsvoorstel Begroting Sociaal domein 2015 (raad januari 2015) hebben wij u aangegeven dat op basis van aanvullende inzichten u een eerste wijziging van de begroting van het sociaal domein bij de voorjaarsnota zal worden aangeboden. Een eerste feitelijk inzicht op de onderdelen Jeugd en Begeleiding binnen het product Maatwerkvoorzieningen is bij het samenstellen van de voorjaarsnota 2015 echter nog niet te geven.

1 Integratie uitkering sociaal domein en WMO	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Taakstelling sociaal domein en wmo	340	1.232	2.028	2.747	2.291
Meicirculaire WMO hh	2.877	2.613	2.707	2.707	2.707
Meicirculaire gemeentefonds	18.807	18.084	17.297	16.578	17.034
Totaal resultaat	22.024	21.929	22.031	22.031	22.031

Product integratie uitkering sociaal domein en WMO

Ook op basis van het coalitieakkoord hanteren wij het uitgangspunt dat de gedecentraliseerde taken in principe moeten worden uitgevoerd voor het geld dat het rijk hiervoor beschikbaar stelt. Om die reden zijn de integratie uitkering sociaal domein (wmo 2015, jeugd en participatie) en de integratie uitkering Wmo ondergebracht in verschillende producten binnen programma 1. De uitgaven voor deze taken zijn eveneens verdeeld over diverse producten binnen programma 1. Hierdoor ontstond een diffuus beeld van de ontvangen integratie uitkeringen en de daarmee samenhangende openstaande taakstellingen. Om die reden stellen wij u voor de integratie uitkeringen sociaal domein en WMO onder te brengen in een nieuw product binnen programma 1. De nog openstaande algemene taakstellingen binnen programma 1 brengen wij eveneens onder in dit product.

Taakstelling sociaal domein en wmo

De taakstelling sociaal domein en wmo was begroot binnen product 7 B organisatie-ontwikkeling. In deze voorjaarsnota is deze taakstelling gemuteerd als gevolg van de meicirculaire. Daarnaast hebben wij de taakstelling deels in kunnen vullen. Het saldo van de openstaande taakstelling is overgezet naar dit product. Het verloop van de taakstelling is daarmee als volgt:

Taakstelling sociaal domein en wmo <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Beginstand taakstellingen (7B)	254	481	1.032	982	983
<i>Aanvullende taakstelling meicirculaire:</i>					
Integratie uitkering WMO hh	26	- 84	-185	-185	-185
Integratie uitkering sociaal domein	251	1.036	1.335	2.104	1.647
Totale taakstelling	531	1.433	2.182	2.901	2.445
<i>Invulling taakstelling:</i>					
Ouderen adviseur (product 1A)	-19	-18	-18	-18	-18
Zorgwekkende zorgmijders (product 1B)	-22	-22			
Jong in Renkum/Opvoeden (product 1B)		-11	-11	-11	-11
Praktische gezingsonderst (product 1B)	-25	-25	-25	-25	-25
Backoffice CJG (product 1B)	-25	-25			
Huishoudelijk hulp (product 1G)	-100	-100	-100	-100	-100
Nog in te vullen taakstelling	340	1.232	2.028	2.747	2.291

*Taakstelling 2020 bedraagt € 4.731.000

Meicirculaire 2015

Integratie uitkering WMO hh

De integratie uitkering WMO hh is overgeboekt van product 1G.

In onderstaand overzicht worden de mutatie van de integratie uitkering WMO hh weergegeven ten opzichte van de septembercirculaire 2014. Vervolgens worden de mutaties kort toegelicht.

Deze mutaties hebben geen invloed op het resultaat van de begroting omdat deze als taakstelling is verwerkt in de begroting (zie de toelichting hiervoor).

Mutaties DU/IU <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
WMO hh begroot (van product 1G)	2.850	2.476	2.469	2.469	23469
Meicirculaire WMO hh	2.877	2.613	2.707	2.707	2.707
Mutatie WMO	27	127	238	238	238
Correctie groot onderhoud 1e fase (uit algemeen dekkingsmiddel)	-53	-53	-53	-53	-53
Verwerking binnen de taakstelling	26	-84	-185	-185	-185
Totaal	0	0	0	0	0

De toelichting op de mutaties is als volgt:

- de definitieve nominale index 2015 is vastgesteld op 0,1% (er was geen sprake van voorlopig toegekende indexatie);
- met de VNG is bestuurlijk afgesproken de volume-index 2016 net als voorgaande jaren op basis van de bestuursafspraken uit 2011 vast te stellen op 2,38%;

- de beschikbare groeiruumte 2017 wordt reeds nu volledig toegekend. Als gevolg van het extramuraliseren van lichte zorgzwaartepakketten (zzp's) voor nieuwe gevallen, blijven mensen langer thuis wonen waardoor het beroep op de Wmo zal toenemen.

De bedragen van de integratie-uitkering Wmo per gemeente zijn behalve door deze mutaties ook gewijzigd ten opzichte van de septembercirculaire 2014 door het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven.

Integratie-uitkering Sociaal Domein

Financiële doorwerking afspraken overhedenoverleg Wmo 2015 en Jeugdwet

Dit voorjaar is aan de hand van de realisatiecijfers AWBZ over 2014 gebleken dat de raming en daarmee het vertrekpunt qua gemeentelijk budget te hoog is. De VNG en het Rijk hebben echter in het overhedenoverleg van 29 mei 2015 gezamenlijk vastgesteld dat het onwenselijk is dat dit consequenties heeft voor het lopende jaar vanwege lopende contracten jegens derden. Dit betekent dat het Rijk het budget 2015 niet neerwaarts zal aanpassen.

Voor 2016 en verder heeft het Rijk ruimte gezocht om de budgettaire effecten van de aanpassing van de raming aan de hand van de realisatiecijfers 2014 zoveel als mogelijk te mitigeren. Zo heeft het Rijk meerjarig extra middelen beschikbaar gesteld voor extramuraliseringseffecten en krijgen gemeenten in deze circulaire meerjarig duidelijkheid en zekerheid over de beschikbare budgetten. De beschikbare groeimiddelen tot en met 2017 zullen in 2015 meerjarig volledig worden toegekend. Het Rijk heeft tevens ruimte gevonden om de capaciteitsreductie gesloten jeugdzorg 2016 en het verdeelvraagstuk ten aanzien van de onder- en overfinanciering in de J-GGZ voor zijn rekening te nemen. Tot slot is tussen het Rijk en de VNG herbevestigd dat de budgetten Wmo 2015 en jeugd volgens de reguliere afspraken jaarlijks zullen worden bijgesteld in verband met loon- en prijsbestelling die VWS beschikbaar heeft. Tussen het Rijk en de VNG is met het voorgenoemde vastgesteld dat eenmalig het vertrekpunt - het beschikbare budget - wordt aangepast.

Voor de Wmo 2015 moet vanaf 2016 nog een correctie plaatsvinden voor huishoudelijke hulp, woningaanpassingen en hulpmiddelen voor mensen die thuis wonen met een Wlz-indicatie. Hiervoor wordt momenteel gezamenlijk met de VNG onderzoek gedaan. Met de VNG is afgesproken dat de omvang van de correctie zo als snel mogelijk bekend zal worden gemaakt en dat de verwerking plaatsvindt in de septembercirculaire.

Participatie

Op het onderdeel participatie doet zich afgezien van nominale indexatie slechts één wijziging voor. De toevoeging in verband met keuringen door de UWV (zie paragraaf 3.2 van de decembercirculaire 2014) wordt ongedaan gemaakt. De gekozen financieringsconstructie heeft niet het gewenste effect en wordt vervangen door een constructie buiten het gemeentefonds.

Betalingen uit het gemeentefonds aan de VNG

De bedragen in voorgaande tabel zijn zo goed mogelijk geschoond voor betalingen uit het gemeentefonds aan de VNG. Dit is inmiddels goedgekeurd door de Algemene ledenvergadering van de VNG.

In de volgende tabel zijn de bedragen voor de gemeente Renkum weergegeven uit de meicirculaire en vergeleken.

Tabel Ontwikkeling integratie-uitkering sociaal domein 2015-2020 voor gemeente Renkum

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verwerkt in MJB 2015 *)	19.058	19.120	18.632	18.682	18.681	18.681
Meicirculaire 2015	18.807	18.084	17.297	16.578	17.034	14.594
Compensatieregeling	PM	PM	0	0	0	0
Mutaties	-251	-1.036	-1.335	-2.104	-1.647	-4.087

*) Binnen de producten 1F Inkomensvoorzieningen en 1G Maatwerkvoorzieningen. Totale integratie uitkering sociaal domein wordt overgeheveld naar dit product.

Voor deze mutaties zal een taakstelling sociaal domein worden opgevoerd.

Het sociaal domein kan worden uitgesplitst in vier onderdelen, namelijk:

- Jeugd
- WMO nieuw
- Re-integratie
- Wsw

In de onderstaande tabel is per onderdeel het verschil tussen de begroting van Renkum en de meicirculaire weergegeven.

Tabel Ontwikkeling integratie-uitkering jeugd 2015-2020 voor gemeente Renkum

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verwerkt in MJB 2015	10.714	10.561	10.204	10.268	10.268	10.268
Meicirculaire 2015	10.591	9.642	9.032	8.575	9.179	6.845
Compensatieregeling	PM	PM	0	0	0	0
Mutaties	-123	-919	-1.172	-1.693	-1.089	-3.423

Tabel Ontwikkeling integratie-uitkering WMO nieuw 2015-2020 voor gemeente Renkum

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verwerkt in MJB 2015	4.458	4.673	4.542	4.528	4.527	4.527
Meicirculaire 2015	4.429	4.778	4.735	4.566	4.516	4.531
Mutaties	-29	105	193	38	-11	4

Tabel Ontwikkeling integratie-uitkering re-integratie 2015-2020 voor gemeente Renkum

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verwerkt in MJB 2015	780	780	780	780	780	780
Meicirculaire 2015	745	855	948	1.065	1.122	1.157
Mutaties	-35	75	168	285	342	377

Tabel Ontwikkeling integratie-uitkering wsw 2015-2020 voor gemeente Renkum

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verwerkt in MJB 2015	3.106	3.106	3.106	3.106	3.106	3.106
Meicirculaire 2015	3.042	2.809	2.582	2.372	2.217	2.061
Mutaties	-64	-297	-524	-734	-889	-1.045

In de bovengenoemde uitkomsten zijn de volgende elementen verwerkt:

- De bedragen 2015 en 2016 voor de Wmo 2015 en de Jeugdwet zijn in deze circulaire specifiek per gemeente aangepast in verband met de uitname in verband met de Wlz-indiceerbare.

De besluitvorming in het kader van de Wet langdurige zorg (Wlz) heeft ertoe geleid dat minder cliënten onder de Wmo 2015 en de Jeugdwet zijn komen te vallen en dat als gevolg hiervan de integratie-uitkering Sociaal domein structureel zal worden verlaagd. In een bestuurlijk overleg met de VNG vorig jaar zijn afspraken gemaakt over de wijze van verrekening van de middelen voor Wlz indiceerbaren met gemeenten. Voor de hoogte van het bedrag waarmee het gemeentelijk kader wordt bijgesteld is bestuurlijk afgesproken dat de uitname in 2015 macro wordt gemaximeerd met € 25 miljoen voor de Wmo 2015 en € 109 miljoen voor de Jeugdwet. Eind vorig jaar hebben gemeenten inzicht gekregen in het aantal cliënten dat binnen hun gemeente actief door het CIZ is benaderd en begin april is inzicht geboden in de omvang van de uitname per gemeente voor 2015 en 2016.

Toen de berekening daadwerkelijk gemaakt kon worden bleek het bedrag voor de Wmo 2015 € 26 miljoen te zijn. Vanwege de bestuurlijk afspraak zal de integratie-uitkering daarom voor wat betreft de Wmo 2015 in 2015 met € 25 miljoen en vanaf 2016 met € 26 miljoen worden verlaagd.

- Met ingang van 2016 zijn de objectieve verdeelmodellen voor de Wmo 2015 en jeugd van toepassing.
- Door de invoering van de objectieve verdeelmodellen Wmo 2015 en jeugd treden herverdeeleffecten op. Met de VNG is afgesproken dat voor de Wmo 2015 en jeugd twee afzonderlijke maar gelijke ingroeipaden zullen worden gehanteerd zodat gemeenten met grote herverdeeleffecten (zowel negatief als positief) geleidelijk zullen toegroeien naar hun nieuwe situatie. Door de ingroeipaden gaan gemeenten met een negatief herverdeeleffect er maximaal €15 per jaar op achteruit. Gemeenten met een groter negatief herverdeeleffect ontvangen een suppletie. Een eventueel resterend nadeel voor 2020 en latere jaren wordt per gemeente in de vorm van een afkoopsom eenmalig uitgekeerd in 2019. Gemeenten met een positief herverdeeleffect gaan er zoveel als mogelijk op vooruit. De omvang hiervan is afhankelijk van hoeveel middelen er nodig zijn voor compensatie van de nadeelgemeenten. Gemeenten met een positief herverdeeleffect worden in die periode gekort op hun voordeel, naar rato van hun voordeel. Per jaar verschilt het percentage van de korting, afhankelijk van het voor de suppleties benodigde bedrag. De ingroeipaden duren maximaal 4 jaar.
- Voor jeugd wordt de verdeling voor een deel bepaald door de historische verdeling in verband met voogdijkinderen en kinderen met een leeftijd van 18+.
- Teneinde de verdeling van de middelen beschermd wonen te verbeteren zijn in de afgelopen periode door Rijk en gemeenten gezamenlijk enkele onderzoeken uitgevoerd, waaronder een inventarisatie van de verplichtingen die de centrumgemeenten zijn aangegaan. Met de VNG is in het overhedenoverleg van 29 mei 2015 afgesproken dat de budgetten voor 2015 worden herverdeeld volgens een nieuw model op basis van de bestanden van de gegevensoverdracht inclusief het effect van een op verzoek van gemeenten toegepaste 'reality check'. Elke centrumgemeente heeft daarnaast inkomsten uit eigen bijdragen. Als voor een centrumgemeente het totaal van de uitkering uit het model en de opbrengst uit eigen bijdragen lager is dan de verplichtingen wordt de rijksuitkering opgehoogd tot het niveau van de geïnventariseerde verplichtingen. De middelen die daarvoor nodig zijn worden onttrokken aan de rijksuitkering van die gemeenten waarvan het begrote uitgavenniveau (zoals geïnventariseerd) lager is dan het totaal van de uitkering uit het model en de opbrengst uit eigen bijdragen. Door deze herverdeling kunnen alle centrumgemeenten hun aangegane verplichtingen nakomen en (indien aan de orde) hun inkoop voor de tweede helft van 2015 afronden. Voorts is afgesproken dat er een nadere onafhankelijke toets op de nieuwe verdeling plaats zal vinden. Op basis daarvan kunnen eventueel nog bijstellingen plaatsvinden, die vervolgens - bij overeenstemming - in de septembercirculaire 2015 kunnen worden verwerkt, op grond waarvan zal worden herverdeeld. Voor 2016 geldt voor de verdeling het nieuwe bovenbeschreven model, met eventuele bijstellingen conform de septembercirculaire 2015.

- het overgangstraject van het onderdeel re-integratie van participatie is verwerkt.
- bij participatie zijn gegevens geactualiseerd, voor 2015 de realisatie Wsw en voor 2016 de blijfkansen Wsw en de basisgegevens voor het onderdeel re-integratie.
- de wijzigingen in de macrobedragen zijn verwerkt.

Compensatieregeling woonplaatsbeginsel

VNG en VWS hebben in oktober 2014 bestuurlijke afspraken gemaakt, naar aanleiding van signalen over tekorten bij gemeenten voor residentiële voogdijkinderen én kinderen waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn en waarvan de woonplaats van de gezagdrager niet te achterhalen is. VNG en VWS ontwikkelden een procedure voor een verzoek om financiële compensatie. Omdat weinig gemeenten alle gegevens konden overhandigen en de criteria voor meerdere uitleg vatbaar bleken, was een zorgvuldige verdeling niet mogelijk.

Tijdens het bestuurlijk overleg van 21 mei is uit zorgvuldigheidsoverwegingen besloten om de huidige procedure voor een verzoek om compensatie stop te zetten. VNG en VWS komen met verbeterde criteria en procedure, waarmee gemeenten in aanmerking kunnen komen voor compensatie. De aangepaste criteria moeten leiden tot een transparante en effectieve procedure.

Uitgangspunten:

- Gebruik zo veel mogelijk de al beschikbare data en gemeenten hoeven zo min mogelijk opnieuw cijfers aan te leveren.
- In de septembercirculaire wordt bekend gemaakt wat de verdeling wordt van het geld (€ 20 miljoen) dat beschikbaar is voor de compensatie.
- Gemeenten worden zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht van de verbeterde criteria en procedure. Bij de eerste procedure hebben ruim vijftig gemeenten een verzoek ingediend.

De basis voor de procedure blijft de oktoberafpraak uit 2014: "Een ander punt van zorg bij gemeenten is de toepassing van het woonplaatsbeginsel. Een kleine groep gemeenten met relatief zeer veel residentiële jeugdhulpcapaciteit kan daardoor meer jeugdhulp moeten leveren, omdat de toerekening van het woonplaatsbeginsel daar mogelijk niet volkomen werkt. Voor deze gemeenten kan in de transitiefase worden bekeken of dat eenmalig en op individuele basis kan worden aangetoond en gecompenseerd. Dit is een verdelingsvraagstuk binnen het overgehevelde budget. Indien noodzakelijk wordt hiertoe een bedrag uit het macrobudget 2016 naar voren gehaald."

02 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen & mobiliteit

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018	2019
2A. Ruimtelijke ontwikkeling					
2C. Bestemmingsplannen	7				
2D. Omgevingsvergunning	15	-87	-89	-81	-81
Totaal	22	-87	-89	-81	-81

Hieronder volgt een toelichting per product.

2A. Ruimtelijke ontwikkeling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
	2015	2016	2017	2018	2019
Centrumplan Renkum en Doorwerth	-120	-20			
Inzet KAN-gelden voor Centrumplannen	120	20			
Uitvoering centrumplan Renkum	-625				
Inzet ISV en andere inkomsten voor centrumplan Renkum	625				
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

Centrumplan Renkum en Doorwerth

Uit het KAN-budget (formeel genoemd subsidie versnelling woningbouw) worden de volgende kosten betaald: inhuur projectleider:

€ 30.000 voor het begeleiden van de uitvoering van het vastgestelde centrumplan Renkum.

€ 40.000 voor de ambtelijke begeleiding van het gebiedsontwikkelingsplan. De kerngroep Doorwerth en de gemeente werken samen aan dit plan.

€ 60.000 voor stedenbouwkundig bureau dat centrumplan Doorwerth ontwerpt. Voor het maken van het centrumplan wordt een stedenbouwkundig bureau ingeschakeld dat de opdracht meekrijgt om met een brede participatie van de bewoners een plan voor het centrum van Doorwerth te ontwikkelen.

€ 10.000 voor bijkomende proceskosten. Tijdens het ontwerpproces is ook een budget voor proceskosten noodzakelijk waaruit zaken als inspraakbijeenkomsten, gespreksleiding, externe deskundigheid, vergaderkosten etc. betaald kunnen worden.

Met het ISV budget zijn de eerste drie fasen van het centrumplan in Renkum uitgevoerd. Voor het uitvoeren van de overige fasen is zo'n € 250.000 nodig voor de fasen 4-7. Het bebouwen van het perceel achter de oude bibliotheek zou € 150.000 kunnen opleveren, wanneer hier 2 woningen gebouwd worden.

U ontvangt hierover in de loop van dit jaar een memo met daarin de mogelijkheden om de laatste fasen te financieren.

2D. Omgevingsvergunning	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Bouwleges; inkomsten		-100	-100	-100	-100
Bouwleges; welstandsadviezen		13	13	13	13
Kapvergunning	15				
Overig		-1	-2	6	6
Totaal resultaat	15	-87	-89	-81	-81

Bouwleges

De bouwleges zijn voor 2015 begroot op € 300.000. Vanaf 2016 stonden de inkomsten nog structureel geraamd op € 470.000. Door de afname van bouwaanvragen moest hier nog bijstelling naar beneden op plaatsvinden.

In de voorjaarsnota worden de bouwleges structureel afgeboekt met € 100.000 vanaf 2016. Dekking vindt plaats door structurele afboeking van het formatiebudget met € 87.000 (zie product 7G. Bestuur en organisatie) en verlaging van de kosten van welstandsadviezen met € 13.000.

Kapvergunning

In 2015 is het budget deels ingezet inzet voor juridische ondersteuning van handhaving m.b.t. de bomenverordening. Het restant ad. € 15.000 kan incidenteel vrijvallen.

03 Milieu, klimaat & duurzaamheid

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk:

Bedragen x € 1.000	2015	2016	2017	2018	2019
3A. Milieu en duurzaamheid				-4	-13
3C. Bos en landschap	2	-11	-11	-11	-11
3D. Water en riolering	-117	2	2	2	2
3E. Afvalverwijdering en verwerking					
Totaal	-115	-9	-9	-13	-22

Hieronder volgt een toelichting per product.

3A. Milieu en duurzaamheid	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Geluidsscherm Wolfsheide				-4	-13
Totaal resultaat	0	0	0	-4	-13

Geluidsscherm Wolfsheide

Om woningbouw op de locatie Wolfsheide mogelijk te kunnen maken is de realisatie van een geluidsscherm voor de beperking van het spoorlawaaï een vereiste. In de overeenkomst met de ontwikkelaar van het project Wolfsheide is gesteld dat de ontwikkelaar verantwoordelijk is voor de realisatie van dat geluidsscherm. Daarnaast is gesteld dat de ontwikkelaar gedurende de eerste twee jaren na oplevering verantwoordelijk is voor de betaling van het onderhoud van het scherm. Na genoemde twee jaar wordt deze verplichting door de gemeente overgenomen. Het scherm wordt in augustus/september 2016 gerealiseerd en daarmee komen de kosten voor het onderhoud vanaf augustus 2018 voor gemeentelijke rekening. Op dit moment (prijspeil 2015) bedragen deze kosten € 12.930.

3C. Bos en landschap	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Taakstelling bossen p-budget	-11	-11	-11	-11	-11
Houtverkoop	13				
Totaal resultaat	2	-11	-11	-11	-11

Taakstelling bossen p-budget

Door aframing van p-budget is de taakstelling 'overdragen grootschaliger bos en landschap' deels ingeboekt. Zie hiervoor product 7G. Verder wordt verwezen naar de het onderdeel 'voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen'.

Houtverkoop

Gemeente Renkum heeft jarenlang minder dan de bijgroei gedund. De laatste jaren zetten wij de dunningen zwaarder in. Hierbij plegen wij geen roofbouw op ons bezit en wordt er gedund volgens de bepalingen van het FSC certificaat. In combinatie met de stijging van de houtprijzen levert dit een voordeel op van € 38.000. € 25.000 hiervan is incidenteel ingezet ter dekking van de taakstelling 'Overdragen grootschaliger bos en landschap'.

3D. Water en riolering	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Bommenregeling gemeentefonds	-119				
Aanpassing door wijziging BBV	-768	-876	-1.036	-1.200	-1.338
Bestek groenonderhoud	2	2	2	2	2
Saldo van baten en lasten	-885	-873	-1.034	-1.197	-1.336
Aanpassing door wijziging BBV	768	876	1.036	1.200	1.338
Totaal resultaat	-117	2	2	2	2

Bommenregeling gemeentefonds

Voor het project "aanpassen Heelsumse Beek" zijn kosten gemaakt voor het onderzoeken, opsporen en ruimen conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Voor deze kosten is een suppletie-uitkering ontvangen via het gemeentefonds.

Aanpassing door wijziging BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

In de jaarrekening 2014 is de reserve rioolheffing overgeheveld van reserve naar een voorziening als gevolg van een wijziging in het BBV. Dit betekent dat de mutatie reserve in de meerjarenbegroting omgezet worden naar mutaties in de voorziening. De mutaties in de voorziening maakt onderdeel uit van het saldo van baten en lasten.

3E. Afvalverwijdering en -verwerking	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Afalstoffenbelasting	-46	-91	-91	-91	-91
Afalstoffenbelasting uit voorziening	46	91	91	91	91
Aanpassing door wijziging BBV	228	188	183	182	183
Saldo van baten en lasten	228	188	183	182	183
Aanpassing door wijziging BBV	-228	-188	-183	-182	-183
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

Afalstoffenbelasting (verbrandingsbelasting)

Naar alle waarschijnlijkheid zal per 1 juli 2015 op verbranding van binnenlands restafval verbrandingsbelasting worden geheven. Dit houdt voor de gemeente Renkum in dat over 3.500 ton restafval € 13/ton verbrandingsbelasting moet worden afgedragen. Het verbrandingstarief zal worden verhoogd. In 2015 wordt het nadeel incidenteel uit de voorziening Afvalstoffenheffing bekostigd, vanaf 2016 zal dit verdisconteerd worden in de tarieven Afvalstoffenheffing.

Aanpassing door wijziging BBV

In de jaarrekening 2014 is de reserve afvalstoffenheffing overgeheveld van reserve naar een voorziening als gevolg van een wijziging in het BBV. Dit betekent dat de mutatie reserve in de meerjarenbegroting omgezet worden naar mutaties in de voorziening. De mutaties in de voorziening maakt onderdeel uit van het saldo van baten en lasten.

04 Veiligheid

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018	2019
4A. Integraal veiligheidsbeleid	140	-18	-18	-18	-18
Totaal	140	-18	-18	-18	-18

Hieronder volgt een toelichting per product.

4A. Integraal veiligheidsbeleid	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
	2015	2016	2017	2018	2019
Dierenopvang	-4	-4	-4	-4	-4
Brandweer	158				
Vervangingsinvesteringen brandweer	-27	-27	-27	-27	-27
Brandweer loonstijging	-12	-12	-12	-12	-12
Bezuinigingsmaatregeling brandweer	25	25	25	25	25
Totaal resultaat	140	-18	-18	-18	-18

Dierenopvang

De dierennoodhulp door de Hof van Ede kan niet meer aan Renkum worden aangeboden tegen het oude tarief. Het tarief dat Renkum voortaan betaalt om de dienstverlening te continueren wordt gebaseerd op het tarief dat door de gemeenten Ede en Wageningen wordt betaald per inwoner.

Brandweer

De VGGM heeft over 2014 een positief resultaat gerealiseerd van € 3.148.000. Dit voordeel is met name ontstaan op de brandweertaken en facilitaire zaken. Op dit moment wordt binnen VGGM onderzocht welk deel van dit voordeel structureel effect heeft. Conform het voorstel tot resultaatbestemming dat is aangeboden aan het bestuur, wordt over 2014 €158.000 uitbetaald aan de gemeente Renkum.

Vervangingsinvesteringen brandweer

Het betreft extra investeringslasten. Dekking vindt plaats vanuit de stelpost voor vervangingsinvesteringen (zie product OC. Overige algemene dekkingsmiddelen).

Brandweer loonstijging

De kosten zoals beschreven in de DVO zijn als gevolg van inflatie toegenomen met € 12.429. Dekking voor deze loonstijging vindt plaats vanuit de stelpost loon- en prijscompensatie (zie product OC. Overige algemene dekkingsmiddelen).

Bezuinigingsmaatregelen brandweer

Dit voordeel komt voort uit bezuinigingsmaatregelen bij de VGGM: o.a. aanpassing rekenrente, doorrekening structureel effect van het positieve resultaat 2014.

05 Openbare ruimte

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018	2019
5A. Groenonderhoud	-50	-52	-51	-51	-51
5B. Wegen, straten en pleinen	-89	-5	-5	-5	-5
Totaal	-139	-56	-56	-55	-56

Hieronder volgt een toelichting per product.

5A. Groenonderhoud	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
	2015	2016	2017	2018	2019
Bestek groenonderhoud	-52	-4	-4	-4	-4
Invulling taakstelling sport		-50	-50	-50	-50
Overig	2	2	3	3	3
Totaal resultaat	-50	-52	-51	-51	-51

Bestek groenonderhoud

Het contract 'bestek groenonderhoud 2015' met de Permar is rond gekomen. Ten opzichte van het voorgaande bestek hebben enkele verschuivingen plaatsgevonden en totaal is € 81.000 meer benodigd. Hiervoor is echter dekking beschikbaar. De verschuivingen hebben betrekking op besteksposten zoals heesters, gazons en op de herinvoering van ecologisch beheer in het kader van biodiversiteit. Een deel van het bestek heeft betrekking op straatreiniging en komt om die reden bij product 5B Wegen, straten en pleinen terug.

In de volgende tabel is weergegeven op welke wijze dekking plaatsvindt:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Extra benodigd bestek groenonderhoud	81
Dekking binnen product 5A	-24
Subtotaal (52 mbt product 5A; 5 mbt product 5B)	57
Dekking binnen voorziening Rioolheffing	-2
Stelpost loon- en prijscompensatie (inflatie)	-6
Dekking binnen p-budget	-48
Saldo	0

Binnen het bestek zijn een aantal posten te vinden die betrekking hebben op 'straatreiniging'. Deze hebben voor een nadeel van ca. € 4.000 gezorgd. 50% (ad. € 2.000) van de 'straatreiniging' wordt doorbelast in de Rioolheffing (zie product 3D. Riolerings en water).

Invulling taakstelling sport

De taakstelling sport kan gedeeltelijk worden ingevuld vanuit vrijval op het sportbuurtwerk. Zie de toelichting binnen product 1C, Sport.

5B. Wegen, straten en pleinen	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Gladheidsbestrijding	-84				
Vervanging openbare verlichting	-256				
Bestek groenonderhoud	-5	-5	-5	-5	-5
Groot onderhoud wegen	-28				
Reparatie lasgaten en asfaltscheuren	-30	-15			
Saldo van baten en lasten	-403	-20	-5	-5	-5
Vervanging openbare verlichting	256				
Groot onderhoud wegen	28				
Reparatie lasgaten en asfaltscheuren	30	15			
Totaal resultaat	-89	-5	-5	-5	-5

Gladheidsbestrijding

Ondanks de 'zachte' winter is het winterseizoen 2014-2015 een intensieve periode geweest voor gladheidsbestrijders. Door de combinatie van vocht en wegdektemperaturen van rondom het vriespunt is 27 keer de gladheid preventief of actief is bestreden. Bij de uitvoering wordt voldaan aan de minimum eisen van de wettelijke verplichting.

Vervanging openbare verlichting

In 2014 is opdracht verstrekt voor een vervanging van ca. 170 lichtpunten. Dit is pas eind 2014 in uitvoering gekomen, de afrekening volgt in 2015. Hiervoor wordt het in de reserve gereserveerde budget van € 256.000 ingezet.

Daarnaast wordt in 2015 een nieuw vervangingsbestek uitgevoerd, waarbij ingeschat wordt dat het volledige exploitatiebudget voor 2015 van € 280.000 wordt ingezet.

Bestek groenonderhoud

Zie toelichting bij product 5A. Groenonderhoud.

Groot onderhoud wegen

In 2015 en 2016 maken wij een inhaalslag op het groot onderhoud. Daarvoor wordt extra budget uit de reserve wegenonderhoud onttrokken, conform de actualisatie nota wegbeheer november 2014.

Reparatie lasgaten en asfaltscheuren

Dit budget (de nutsbedrijven hebben hiervoor leges afgedragen) wordt ingezet om een inhaalslag te maken met herstel van schades als gevolg van de vervanging van kabels en leidingen door nutsbedrijven.

06 Economie & Cultuur

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018	2019
6C. Kunst, cultuur en cultuurhistorie	10				
Totaal	10				

Hieronder volgt een toelichting per product.

6C. Kunst, cultuur en cultuurhistorie	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Incidenteel voordeel cultuur	10				
Totaal resultaat	10	0	0	0	0

Incidenteel voordeel cultuur

Dit betreft een incidenteel voordeel op culturele budgetten waarvoor nog geen beschikking is afgegeven.

07 Inwoner, bestuur & organisatie

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018	2019
7A. Besturingsfilosofie en inwonerparticipatie	-11	-11	-11	-11	-11
7B. Organisatieontwikkeling	-332	-554	-1.105	-1.055	-1.056
7C. Servicepunt	-26		45	33	49
7D. ICT	-13	-6	-6	-6	-6
7E. Belastingen	-6				
7F. Vastgoed	-46	-47	-47	-47	-47
7G. Bestuur en organisatie	-132	-21	52	127	127
Totaal	-565	-638	-1071	-958	-942

Hieronder volgt een toelichting per product.

7A. Besturingsfilosofie en inwonerparticipatie	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
	2015	2016	2017	2018	2019
Jongerenraad	-11	-11	-11	-11	-11
Totaal resultaat	-11	-11	-11	-11	-11

Jongerenraad

De jongerenraad is ingesteld vanuit een wettelijke verplichting om te adviseren over de Jeugdwet (samen met de Wmo-adviesraad).

In november 2014 is besloten met ingang van 1 januari 2015 een Jongerenraad als adviesorgaan aan het college en de raad van start te laten gaan op basis van een verordening, huishoudelijk reglement en een begroting. In de begroting voor de Jongerenraad is een bedrag van € 10.500 geraamd voor presentiegeld van leden van de Jongerenraad en voor activiteitenkosten. Dit bedrag is vanaf 2015 in de begroting opgenomen.

7B. Organisatieontwikkeling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
	2015	2016	2017	2018	2019
Centrale activiteiten door VNG	-62	-62	-62	-62	-62
Taakstelling sociaal domein en wmo	-254	-481	-1.032	-982	-983
Overig	-16	-11	-11	-11	-11
Totaal resultaat	-332	-554	-1.105	-1.055	-1.056

Centrale activiteiten door VNG

Voor een toelichting op deze mutatie wordt verwezen naar product 1B Gezondheid.

Taakstelling sociaal domein en wmo

Dit betreft een verschuiving naar 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo.

7C. Servicepunt	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Rijbewijzen	-26	0	45	33	49
Totaal resultaat	-26	0	45	33	49

Rijbewijzen

Het aantal rijbewijzen dat vernieuwd moet worden zal vanaf oktober 2016 veel hoger zijn dan in de afgelopen jaren. Dit komt door de zogenaamde 'rijbewijscyclus'. Omdat vanaf 1 oktober 1986 de geldigheid van het rijbewijs van 5 jaar naar 10 jaar is gegaan, krijgen we steeds te maken met twee verschillende periodes van 5 jaar. In de eerste periode van 5 jaar worden er minder rijbewijzen afgegeven (t/m 2015) en in de tweede periode van 5 jaar worden er meer rijbewijzen afgegeven. Deze tweede periode gaat vanaf 1 oktober 2016 in.

7D. ICT	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Webviewer ArcGis	-7				
Investeringsplan ICT 2015	39	-37	-131	-220	
BAG-WOZ	-170				
LIAS	-6	-6	-6	-6	-6
Saldo van baten en lasten	-143	-42	-136	-226	-6
Investeringsplan ICT 2015	-39	37	131	220	
BAG-WOZ	170				
Totaal resultaat	-13	-6	-6	-6	-6

Webviewer ArcGIS

Ten behoeve van het project Webviewer ArcGIS is specialistische kennis voor het opzetten en inrichten van aparte viewers met thema-kaarten noodzakelijk. De kosten hiervoor bedragen € 7.000. De dekking van deze middelen kunnen gevonden worden binnen de reserve Bestemmingsplannen.

Investeringsplan ICT 2015

Het investeringsplan is geactualiseerd. De daarop betrekking hebbende financiële consequenties worden middels dotatie aan en onttrekking uit de reserve ICT geëgaliseerd.

BAG-WOZ

In aanloop naar de wettelijke plicht om aan te sluiten op de Landelijke Voorziening WOZ, moeten de BAG en WOZ gegevens in het belastingpakket (waar de WOZ gegevens in zitten) worden opgewerkt. Omdat gemeente Arnhem de belastingwerkzaamheden voor de gemeente Renkum uitvoert, en de kennis van het belastingpakket daar voorhanden is, wordt dit deel van het project door gemeente Arnhem uitgevoerd met beperkte technische ondersteuning van ICT gemeente Renkum. Dit project is in 2014 gestart, maar zijn in dat jaar nog geen kosten in rekening gebracht. Dit jaar wordt het project afgerond en zullen de kosten met Arnhem verrekend worden. Het voor dit project gereserveerde dekking uit de reserve ICT zal hiervoor ingezet worden (zie ook jaarrekening 2014).

LIAS

Door de leverancier is het onderhoud en de ondersteuning voor het softwarepakket Lias beëindigd. LIAS was in onze organisatie al enige jaren in gebruik voor de ondersteuning van de budgetcyclus. De jaarlijkse kosten van het vervangende pakket Lias Enterprise zijn structureel € 6.000 hoger.

7E. Belastingen	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Proceskostenvergoeding	-6				
Totaal resultaat	-6	0	0	0	0

Algemene kosten diverse belastingen/administratiekosten

De proceskostenvergoedingen die gemeenten moeten vergoeden stijgen. Dit wordt veroorzaakt door "No cure, No pay" bureaus die burgers bijstaan bij bezwaar- en beroepsprocedures tegen gemeentelijke belastingen en de WOZ-waarde. Voor de gemeente Renkum verwachten wij dat dit voor het jaar 2015 om € 10.000 extra kosten zal gaan. Door de controle op hondenbezit, die ook uit dit zelfde budget wordt betaald, dit jaar niet uit te voeren, is voor het jaar 2015 aanvullend € 6.000 extra budget nodig om de kosten te kunnen dekken. Voor de volgende jaren worden de kosten meegenomen in de perceptiekosten van de OZB. In de begroting 2016 zal dit structurele effect worden verwerkt.

7F. Vastgoed	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Invulling taakstelling onderwijshuisvesting	-44	-44	-44	-44	-44
Overig	-2	-2	-3	-3	-3
Totaal resultaat	-46	-47	-47	-47	-47

Invulling taakstelling onderwijshuisvesting

De taakstelling kan worden ingevuld vanuit de budgetten van de verenigingsadviseur (1C) en coördinatie brede scholen (1D). Zie verder de toelichting in programma 1.

7G. Bestuur en organisatie	Bijstelling 2015	Bijstelling 2016	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019
Tractie	-70				
Formatie Sociale Zaken	-172	-173	-86		
Taakstelling bossen p-budget	11	11	11	11	11
Bestek groenonderhoud	48				
Invulling taakstelling dualiseringskorting	17	15	13	13	13
Invulling taakstelling facilitair	17	15	13	13	13
Bouwleges		87	87	87	87
Incidentele invulling taakstelling maatschappelijk vastgoed	-12				
Centraal P-budget	21	21	11		
Documentaire Informatie	-120				
Voorziening					
Overig	8	3	3	3	3
Saldo van baten en lasten	-252	-21	52	127	127
Pandenarchief	120				
Totaal resultaat	-132	-21	52	127	127

Tractie

Dit betreft ten eerste de onderhoudskosten van de tractie en het onderhoud van gereedschappen, zowel mechanisch als elektrisch. In afwachting van de uitkomst van het onderzoek naar de toekomst van team BOR (i.r.t. taakstelling integraal beheer openbare ruimte) is vervanging van tractie uitgesteld. Hierdoor is er meer onderhoud noodzakelijk. Om de kosten te dekken wordt in 2015 het budget opgehoogd van € 55.000 naar € 90.000.

Ten tweede is de inzet van de buitendienstmedewerkers is veranderd van servicegericht naar onderhoudsmatig. Er wordt meer snoeiafval geproduceerd en afgevoerd waardoor er meer transporturen noodzakelijk zijn. In 2014 waren de meerkosten ca. € 34.000. Om de kosten te dekken wordt in 2015 het budget opgehoogd van € 80.000 naar € 115.000.

Formatie sociale zaken

Bij Sociale zaken maken we gebruik van een formatiescan op basis van landelijke normuren en procesgangen. In 2013 is voor het laatst een aanpassing in de formatie gedaan naar aanleiding van deze scan. Sindsdien is het aantal werkprocessen en uitkeringsdossiers opnieuw gestegen. Ook komen er inmiddels signalen van hoge werkdruk van consultants maar ook van procesmatige aard. De werkvoorraden lopen op en het wordt lastig de wettelijke termijnen van afhandelen te blijven behalen. Ook is zichtbaar dat dit geen tijdelijke situatie is: het aantal aanvragen en uitkeringsdossiers stijgt al enkele jaren en dit is nog steeds het geval. Er is geen aanleiding om te denken dat dit op korte termijn anders zal worden. Wij verwachten dat dit vanaf 2017 geleidelijk zal veranderen.

Een nieuwe formatiescan wijst uit dat de signalen uit de uitvoering gegrond zijn. Op de formatie inkomensconsultanten hebben we een tekort van 1.96 fte. Op dit moment vullen we 1 fte op met een tijdelijke consultant (tot 1 september 2015). Het overige wordt nu opgevangen door de huidige formatie. Dat is meer dan haalbaar kan worden geacht. Op de formatie participatieconsultanten hebben we een tekort van 2.13 fte. Daarnaast is voor 2015 behoefte aan extra secretariële ondersteuning. In het kader van de hoge werkdruk en onze ambities binnen het sociaal domein dient de formatie van Sociale Zaken te worden uitgebreid met genoemde fte's.

Taakstelling bossen p-budget

Een deel van de taakstelling is ingevuld door aframing van p-budget.

Bestek groenonderhoud

Voor de toelichting wordt verwezen naar het product 5A. Groenonderhoud.

Invulling taakstelling dualiseringskorting

Voor de toelichting wordt verwezen naar het onderdeel 'voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen', product 0C. Overige algemene dekkingsmiddelen.

Invulling taakstelling facilitair

Voor de toelichting wordt verwezen naar het onderdeel 'voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen', product 0C. Overige algemene dekkingsmiddelen.

Bouwleges

Zie toelichting bij product 2D. Omgevingsvergunning.

Invulling taakstelling maatschappelijk vastgoed

De taakstelling kan incidenteel worden ingevuld vanuit de vrijval van middelen voor toegankelijkheid openbare gebouwen. Zie verder de toelichting binnen product 1A.

Centraal p-budget

In de najaarsnota 2014 zijn de kosten voor de wachtgelduitkering van een oud wethouder, voor een periode van vier jaar, per abuis dubbel gerekend. Dit wordt nu gecorrigeerd.

DIV

Voor 2015 wordt dit bedrag opnieuw opgevoerd om de wettelijk verplichte overdracht aan het Gelders Archief en een eventuele digitalisering van dit archief te realiseren. In 2014 zijn deze middelen niet aangewend omdat onduidelijkheid bestond over de wensen van de RUD.

00 Algemene dekkingsmiddelen

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018	2019
0A. Algemene uitkering	-27	579	181	221	285
0C. Overige algemene dekkingsmiddelen	256	129	107	104	85
Totaal	229	708	288	325	371

Hieronder volgt een toelichting per product.

0A. Algemene uitkering	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
	2015	2016	2017	2018	2019
Inkomsten voormalige BDU	630	630	630	630	630
Meicirculaire WMO hh	-53	-53	-53	-53	-53
Meicirculaire gemeentefonds	-669	57	-360	-302	-237
Prijzontwikkeling accres gemeentefonds	-54	-54	-36	-54	-54
Bommenregeling gemeentefonds	119				
Totaal resultaat	-27	579	181	221	285

Inkomsten voormalige BDU

De middelen van de voormalige brede doeluitkering maken vanaf 2015 onderdeel uit van de algemene uitkering. Hierdoor worden de inkomsten overgeheveld van het product Gezondheid naar de algemene uitkering.

Meicirculaire WMO hh

Bij groot onderhoud 1e fase is de integratie uitkering WMO hh betrokken. Dit onderdeel levert een voordelig herverdeeffect op van € 53.000. Dit voordeel is verrekend met het nadelig herverdeeffect binnen de algemene uitkering. Om aansluiting te krijgen met de cijfers uit de meicirculaire wordt deze € 53.000 budgetneutraal overgeheveld naar programma 1.

Meicirculaire gemeentefonds

Hieronder wordt het verschil van de uitkering uit het gemeentefonds weergegeven ten opzichte van de Begroting 2015 (inclusief begroting sociaal domein 2015 die op 25 februari 2015 is behandeld in de raad).

tabel 1.1

Gemeentefonds Renkum <i>(bedragen x €1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Begroting 2015	44.720	44.628	44.084	43.989	44.052
Meicirculaire 2015	44.025	43.865	42.529	41.705	42.290
Mutatie gemeentefonds	-695	-763	-1.555	-2.284	-1.762

Bovengenoemde mutaties kan als volgt worden verdeeld.

tabel 1.2

Verdeling mutatie gemeentefonds <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Nominale accres ontwikkeling	-698	0	-315	-278	-222
Groot onderhoud gemeentefonds	-22	-18	-128	-28	-128
Mutaties aantallen en overig	-3	21	47	50	59
Taakmutaties	-2	-9	-9	-9	-9
Mutaties DU/IU	281	262	185	185	185
Integratie uitkering sociaal domein	-251	-1.036	-1.335	-2.104	-1.647
Totaal	-695	-780	-1.555	-2.284	-1.762

Het nominale accres wordt gecorrigeerd met wijziging prijsontwikkeling om een reële accres te krijgen. Taakmutaties, decentralisatie- en integratie-uitkeringen (incl. sociaal domein) hebben geen invloed op het resultaat van de begroting omdat deze mutaties worden verwerkt binnen de producten waarop zij betrekking hebben.

tabel 1.3

Resultaat meerjarenbegroting <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Mutatie gemeentefonds (tabel 1.2)	-695	-780	-1.555	-2.284	-1.762
Correcties voor resultaat:					
Prijsontwikkeling accres	54	54	36	54	54
Taakmutaties	2	9	9	9	9
Mutatie DU-IU	-281	-262	-185	-185	-185
Taakstelling sociaal domein *)	251	1.036	1.335	2.104	1.647
Totaal resultaat meerjarenbegroting**)	-669	57	-360	-302	-237

*) Taakstelling 2020 wordt € 4.087.000

***) Alleen het resultaat is verwerkt in de voorjaarsnota 2015

De mutaties sociaal domein en WMO binnen de mutatie DU-IU en de daarmee verband houdende mutaties taakstellingen worden verwerkt binnen programma 1 onder integratie uitkering sociaal domein en WMO.

Accresontwikkeling

Hieronder wordt het budgettaire effect van de accresontwikkeling weergegeven.

Accres 2014

Het accres 2014 is definitief vastgesteld op € 332 miljoen, op basis van de realisatie van de rijksbegroting die is vastgesteld bij het Financieel Jaarverslag van het Rijk over 2014.

Het Financieel Jaarverslag 2014 laat een lagere realisatie van de rijksbegroting zien dan was begroot. Zo is er minder uitgegeven aan kinderopvangtoeslag en overige kindregelingen. Ook is sprake van minder studieleningen en van onderuitputting bij het innovatiefonds. Daarnaast leidt de onderuitputting op de departementale begrotingen van bijna € 200 miljoen tot een neerwaartse bijstelling. Het accres 2014 komt daardoor € 125 miljoen lager uit dan in de septembercirculaire 2014 werd geraamd. Dit is voor Renkum een nadeel van € 184.000 structureel. De afrekening

van het accres over 2014 vindt plaats in 2015 waardoor een extra incidenteel nadeel is voor Renkum van € 184.000.

Accres 2015-2020

Het nominale accres wordt over 2015 en 2017 tot en met 2019, ten opzichte van de raming in de septembercirculaire 2014, neerwaarts bijgesteld. 2016 is het nominale accres nihil. Deze accreffecten zijn het resultaat van een veelheid aan mutaties op de rijksbegroting.

De nominale accessen geven de mutatie van de algemene uitkering aan. De reële accessen geven aan wat daarvan overblijft na aftrek van een gemiddeld inflatiecijfer.

Het accres is vertaald in de uitkering uit het gemeentefonds voor de gemeente Renkum. De mutaties ten opzichte van septembercirculaire 2014 zijn in onderstaand overzicht weergegeven.

Effect accessen Renkum <i>(bedragen x €1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Nominaal accres (zie tabel 1.2)	-698	0	-315	-278	-222
Prijsontwikkeling (zie tabel 1.3)	54	54	36	54	54
Reëel accres	-644	54	-279	-224	-168

Groot onderhoud gemeentefonds

In de meicirculaire zijn de definitieve cijfers weergegeven van de uitkomst groot onderhoud gemeentefonds 2^e fase.

Effect groot onderhoud Renkum <i>(bedragen x €1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Decembercirculaire 1 ^e fase	-22	-43	-43	-43	-43
Meicirculaire 2 ^e fas		25	-85	-85	-85
Mutatie t.o.v. voorjaarsnota	-22	-18	-128	-128	- 128

Groot onderhoud gemeentefonds

In de decembercirculaire 2014 is nog een aanpassingen verwerkt van de herverdeeleffecten van de 1e fase groot onderhoud. Deze aanpassingen worden veroorzaakt door een herberekening als gevolg van o.a. de aanpassingen voor de BAG-gemeenten (kazernes en gevangnissen). Hierdoor is het nadelig herverdeeleffect van de 1e fase groot onderhoud voor gemeente Renkum € 43.000 hoger. Omdat de suppletie-uitkering 2015 ook hoger is, is het nadeel voor 2015 € 21.500.

Op 20 maart 2015 zijn de voorlopige uitkomsten van de 2e fase groot onderhoud gemeentefonds bekend gemaakt. De tweede fase groot onderhoud omvat de taakgebieden Werk en Inkomen (W&I), Brandweer & Rampenbestrijding en Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing. In deze rapportage zijn de voorlopige herverdeeleffecten per gemeente opgenomen.

Op 23 maart 2015 hebben de fondsbeheerders aan de VNG en de Rfv advies gevraagd over de tweede fase van het groot onderhoud. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de adviesaanvraag is het verdeelvoorstel voor het subcluster VHROSV. De adviezen van de VNG en de Rfv vormen aanleiding om in 2016 de nieuwe verdeling voor VHROSV gedeeltelijk (33%) in te voeren. Hiermee worden de hogere kosten voor de kleinere gemeenten in 2016 gedeeltelijk gehonoreerd en is compensatie van de herverdeeleffecten voor de grotere gemeenten, zoals opgenomen in het oorspronkelijke verdeelvoorstel, niet nodig. Deze aanpassing is verwerkt in de meicirculaire.

Voor de gemeente Renkum is er sprake van een nadelig effect van € 85.000. Omdat er een overgangsmaatregel wordt toegepast van twee jaar zal in 2016 een suppletie-uitkering worden ontvangen. Bij bepaling van de suppletie-uitkering wordt het effect van de 1e fase groot onderhoud gemeentefonds meegenomen. Dit betekent dat de gemeente Renkum in 2016 een suppletie-uitkering ontvangt van € 110.500.

Tegelijkertijd zal nog in 2015 een verdiepingsonderzoek gestart worden naar de kosten van gemeenten op dit taakgebied. Uit het aanvullende onderzoek moet blijken of aanpassing van het verdelvoorstel voor 2017 en verder nodig is. De verwerking van de uitkomsten wordt meegenomen in de meicirculaire 2016.

Mutaties kwantiteiten maatstaven en overige mutaties

De hoogte van de algemene uitkering wordt ook bepaald door mutaties van aantallen van de maatstaven, ontwikkeling uitkeringsbasis en overige kleinere mutaties.

Mutaties aantallen en overig <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Ontwikkeling uitkeringsbasis	0	-111	-37	-19	-19
Mutaties aantallen	- 3	113	65	50	59
Overige mutaties	0	19	19	19	19
Totaal	- 3	21	47	50	59

Deze mutaties leveren en over het geheel een voordeel op.

Taakmutaties algemene uitkering

In de circulaire worden twee taakmutaties genoemd.

Taakmutaties <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Generieke Digitale Infrastructuur	-6	-9	-9	-9	-9
Basisregistratie Personen	4				
Totale mutaties taak mutaties	-2	-9	-9	-9	-9
Verwerking binnen de producten	2	9	9	9	9
Totaal	0	0	0	0	0

Generieke Digitale Infrastructuur

Binnen de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI; onder andere DigiD, eID, Digipoort en MijnOverheid) zijn tekorten ontstaan, die door haar gebruikers worden opgevangen. In de Ministerraad van 6 maart 2015 is besloten de betrokken partijen aan te slaan naar de mate van gebruik (laag, midden en hoog) van de GDI-voorzieningen. De mede-overheden zijn op de hoogte gesteld middels het Nationaal Beraad, één van de ambtelijke voorportalen van de Ministeriële Commissie Digitale Overheid waarin de koepels zijn vertegenwoordigd. Onderling is besloten dat de mede-overheden de volgende verdeelsleutel hanteren: gemeenten 75%, provincies 15% en waterschappen 10%.

Basisregistratie Personen

Op 31 januari 2015 is, ten behoeve van de Basisregistratie Personen (BRP), versie 3.9 van het Logisch Ontwerp Gemeentelijke Basisadministratie Personen (LO 3.9) in werking getreden. Dit onder andere vanwege wijzigingen in het Burgerlijk Wetboek (in het kader van lesbisch ouderschap) en de beëindiging van het bijhouden in de BRP van de vreemde nationaliteit naast de

Nederlandse. Het Ministerie van BZK vergoedt, conform gemaakte afspraken, de kosten die gemeenten hebben gemaakt in verband met de invoering van LO 3.9.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In onderstaand overzicht worden de mutaties van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen weergegeven ten opzichte van de septembercirculaire 2014. Deze mutaties hebben geen invloed op het resultaat van de begroting omdat deze mutaties worden verwerkt binnen de producten waarop zij betrekking hebben. Vervolgens worden de mutaties kort toegelicht.

Tabel 1.5.1

Mutaties DU/IU <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
WMO	-/- 16	84	185	185	185
Bommenregeling	119				
Huishoudelijke hulp toelage	178	178			
Totale mutaties DU/IU	281	262	185	185	185
Verwerking binnen de producten	281	262	185	185	185
Totaal	0	0	0	0	0

WMO

Is verwerkt binnen programma 1

Bommenregeling

Op 17 december 2014 heeft de raad van gemeente Renkum het volgende besloten:

1. In de Begroting 2014 een last en tevens bate van € 170.677 opnemen voor de kosten van het onderzoeken, opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog binnen de grenzen van het project 'aanpassen Heelsumse Beek'.
2. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzoeken om een aanvullende uitkering.

Deze aanvullende uitkering is in de meicirculaire opgenomen.

Huishoudelijke hulp toelage

Is verwerkt binnen programma 1

OC.	Overige algemene	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling	Bijstelling
dekkingsmiddelen		2015	2016	2017	2018	2019
Vervangingsinvesteringen brandweer		27	27	27	27	27
Rente langlopende lening		124	71	62	49	30
Verkoop Benedendorpsweg 188		135				
Invulling taakstelling facilitair		-17	-15	-13	-13	-13
invulling taakstelling dualiseringskorting		-17	-15	-13	-13	-13
Dividend BNG		-85	-36	-36	-36	-36
Inzet stelpost loon- en prijsstijging		34	41	41	41	41
Prijzontwikkeling gemeentefonds	accres	54	54	36	54	54
Overig			1	2	-6	-6
Totaal resultaat		256	129	107	104	85

Vervangingsinvesteringen brandweer

Het betreft extra investeringslasten waarbij dekking vindt plaats vanuit de stelpost voor vervangingsinvesteringen (zie ook 4A. Integraal veiligheidsbeleid).

Rente langlopende lening

Op 25 maart 2015 is een langlopende lening afgesloten van € 5.000.000 met een lineaire aflossing over 10 jaar en rente van 0,558%. In de begroting was uitgegaan van 2% rente en dat de lening in 2014 zou worden afgesloten. De lagere rente en het later afsluiten van de lening leveren een rente voordeel op.

Verkoop Benedendorpsweg 188

Het vastgoedbestand van de gemeente Renkum is onderverdeeld in kernareaal en niet-kernareaal. Voor het bezit van kernareaal zijn criteria opgesteld die middels een raadsvoorstel (kenmerk 115823, 25 september 2013) zijn vastgesteld. Het beheer en onderhoud van het kernareaal wordt conform het meerjarig onderhoudsplan (MOP) financieel in een voorziening afgedekt. Over het niet-kernareaal is besloten dat hier geen onderhoudsgelden voor worden gereserveerd in de voorziening en dat deze panden wanneer mogelijk worden verkocht.

Het college heeft op 10 maart 2015 ingestemd met het advies van de makelaar om tot verkoop van het pand Benedendorpsweg 188 te Oosterbeek over te gaan. Opbrengst verkoop is conform advies van de makelaar. Een deel van de verkoopopbrengst is ten gunste van de taakstelling 'onderhoudskosten gemeentelijk vastgoed' geboekt.

Invulling taakstelling facilitair / dualiseringskorting

Voor de toelichting wordt verwezen naar het onderdeel 'voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen'.

Dividend BNG

De nettowinst van BNG Bank over 2014 bedraagt € 126 miljoen (2013: € 283 miljoen). Over 2014 wordt een dividend voorgesteld van EUR 32 miljoen, een pay-out van 25 procent. Het dividend bedraagt € 0,57 per aandeel van € 2,50 (2013: € 1,27 per aandeel).

Dit levert een dividend op van € 51.000 voor de gemeente Renkum. In de begroting is rekening gehouden met een bedrag van € 136.000. Omdat de dividend de laatste jaren ver onder dit bedrag ligt, zal de begrote dividend naar beneden worden bijgesteld tot € 100.000.

Inzet stelpost loon- en prijscompensatie

In deze voorjaarsnota wordt een aantal malen melding gedaan van loon- en prijsstijgingen. In de (meerjaren)begroting is hiervoor een stelpost aanwezig. De loon- en prijsstijgingen worden ten laste van deze stelpost gebracht.

Prijsontwikkeling accres gemeentefonds

Als gevolg van de prijsontwikkeling accres neemt de stelpost voor loon- en prijsontwikkeling af.

Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen

Inleiding

In de Begroting 2015 zijn financiële taakstellingen opgenomen. Hieronder is weergegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de realisatie van de taakstellingen.

Totaal <i>bedragen x € 1.000</i>	2015	2016	2017	2018
Bijstellingen en ombuigingen begroting 2015	1.828	2.410	2.921	2.970
Daling integratie-uitkering Sociaal domein	0	-169	319	269
Subtotaal	1.828	2.241	3.240	3.239
Meicirculaire (integratie-uitkering sociaal domein en Wmo)	267	952	1.150	1.919
Totale taakstelling	2.095	3.193	4.390	5.158
Gerealiseerd t/m voorjaarsnota 2015	-825	-703	-774	-774
Niet haalbare taakstellingen	-15	-17	-100	-103
Nog openstaande taakstellingen	1.255	2.473	3.516	4.281

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt een nadere toelichting per taakstelling gegeven. Hierbij wordt met kleuraanduiding een conclusie gegeven:

groen	Ombuiging gerealiseerd of wordt zeker gerealiseerd.	oranje	Realisatie ombuiging nog niet zeker; een aantal knelpunten dient daarvoor te worden overkomen.
geel	Realisatie ombuiging ligt op koers, maar nog niet gerealiseerd.	rood	Ombuiging wordt zeer waarschijnlijk niet gerealiseerd.

01 Maatschappelijke participatie, inkomen & zorg

1A. Algemene voorzieningen

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Taken integreren in sociaal loket		0	0	100	100
Gerealiseerd	Groen	0	0	22	22
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Oranje	0	0	78	78

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
7. Verdere bundeling inspanningen na overdracht taken Wet op de jeugdzorg		0	0	50	100
Gerealiseerd	Groen	0	0	25	25
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Oranje	0	0	25	75

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

In 2015 wordt de transitiefase van de implementatie van de decentralisaties afgerond en wordt gestart met de transformatie sociaal domein. Onderdeel van deze transformatie vormt de wijze van invulling van de financiële taakstelling.

Voortgang

Vooruitlopend op de transformatie ontstaan voordelen op de budgetten voor zorgwekkende zorgmijders (€22.000) en de backoffice CJG (€ 25.000). Deze voordelen zijn ten gunste van de taakstellingen gebracht.

Knelpunten/ uitdagingen

Op dit moment bestaat er nog onvoldoende zicht op de werkelijke verplichtingen, uitgaven voortkomend uit de contractafspraken jeugdzorg en begeleiding.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Met in achtneming van de bezuinigingsopgave wordt op dit moment gewerkt aan het vormgeven van de transformatie van het sociaal domein.

1D. Educatie

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
19. Prestatieafspraken a.d.h.v. bibliotheekbeleidskader		20	20	100	100
Gerealiseerd	Groen	20	20	20	20
Niet haalbaar	Rood	0	0	80	80
Nog in te vullen		0	0	0	0

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

De taakstelling van € 20.000 voor 2015 e.v. is gerealiseerd.

Er is naderhand door het Rijk een korting op het gemeentefonds doorgevoerd op het product E-boeken binnen het bibliotheekwerk. Met de eerdere taakstelling van € 20.000 is deze korting reeds verrekend. Om die reden is de volgende ombuiging niet haalbaar.

Als gevolg van het besluit een volwaardige bibliotheekvestiging in het centrum van Renkum te realiseren, is de taakstelling van € 80.000 vanaf 2017 niet haalbaar en om die reden als nadeel in deze voorjaarsnota opgenomen.

Voortgang

Zie boven.

Knelpunten/ uitdagingen

Zie boven.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Vanaf 2017 is € 80.000 van deze taakstelling niet haalbaar en om die reden in deze voorjaarsnota als nadeel opgenomen (zie product 1D.).

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
E-boeken (bibliotheek)		15	17	20	23
Gerealiseerd		0	0	0	0
Niet haalbaar	Rood	15	17	20	23
Nog in te vullen		0	0	0	0

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

Het Gemeentefonds is gekort en de bezuiniging die wij daardoor hebben te realiseren is voor de Bibliotheek verrekend met de eerder opgelegde taakstelling van € 20.000. Om die reden is deze ombuiging niet haalbaar en in deze voorjaarsnota als nadeel opgenomen (zie product 1D.).

Voortgang

Zie bovenstaand.

Knelpunten/ uitdagingen

Zie bovenstaand.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Zie bovenstaand.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Peuterspeelzaalwerk		0	15	15	15
Gerealiseerd	Groen	0	15	15	15
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen		0	0	0	0

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

De taakstelling is gerealiseerd.

Voortgang

N.v.t.

Knelpunten/ uitdagingen

N.v.t.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

N.v.t.

1E. Minima

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
1. Bovenwettelijk minimabeleid: wettelijke taken met vraaggerichte plus (incl. motie Renkum card)		15	15	15	15
Gerealiseerd	Groen	15	15	15	15
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen		0	0	0	0

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

Is met de vaststelling van de nota minimabeleid gerealiseerd.

Voortgang

N.v.t.

Knelpunten/ uitdagingen

N.v.t.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

N.v.t.

1 Integratie uitkering sociaal domein en WMO

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Individuele voorzieningen (Wmo) (oorspronkelijke taakstelling)		254	650	713	713
Daling integratie-uitkering Sociaal domein		0	-169	319	269
Subtotaal		254	481	1.032	982
<i>Aanvullende taakstelling meicirculaire:</i>					
Integratie uitkering WMO hh		26	-84	-185	-185
Integratie uitkering sociaal domein		251	1.036	1.335	2.104
Totale taakstelling		531	1.433	2.182	2.901
Gerealiseerd	Groen	191	201	154	154
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Geel	340	1.232	2.028	2.747

Aanvullende taakstelling meicirculaire

Voor de toelichting op de aanvullende taakstelling meicirculaire wordt verwezen naar het onderdeel 'bijstellingen, product 1. Integratie-uitkering sociaal domein en Wmo.

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

Uitgangspunt binnen het coalitieakkoord is dat de taken binnen het sociaal domein zoveel mogelijk worden gerealiseerd voor het geld dat wij van het rijk ontvangen. Om die reden zijn mutaties binnen de integratie uitkering sociaal domein en de integratie uitkering SMO hh taakstellend verwerkt in de begroting.

In 2012, 2013 en 2014 is een aanzienlijke bezuiniging op individuele (maatwerk) voorzieningen gerealiseerd. Op basis van de gerealiseerde besparingen is een aanzienlijk voordelig resultaat behaald. Doordat er op basis van historische gegevens een rijkskorting is doorgezet, is het structurele effect van genoemde bezuinigingen op het beschikbare budget voor maatwerk voorzieningen beperkt. In het verleden is geld vanuit de oude WVG besteed aan ander beleid dan huidige Wmo-beleid met dit als resultante.

De schatting is dat de taakstelling voor 2015 gedeeltelijk structureel kan worden gerealiseerd binnen de budgetten voor Hbh. Een punt van aandacht daarbij is dat de uitgaven voor woningaanpassingen jaarlijks grote verschillen kent die op moment worden geëgaliseerd via de reserve sociaal domein.

Voor de overige onderdelen jeugd en begeleiding beschikken wij op dit moment nog niet over het gewenste en noodzakelijke inzicht.

Voortgang

In deze voorjaarsnota is deze taakstelling als volgt gerealiseerd:

Specificatie 'gerealiseerd':	2015	2016	2017	2018
Ouderen adviseur (product 1A)	19	18	18	18
Zorgwekkende zorgmijders (product 1B)	22	22	0	0
Jong in Renkum/ Opvoeden (product 1B)	0	11	11	11
Praktische gezingsonderst (product 1B)	25	25	25	25
Backoffice CJG (product 1B)	25	25	0	0
Huishoudelijk hulp (product 1G)	100	100	100	100
Totaal	191	201	154	154

Voor de toelichting op deze realisatie wordt verwezen naar de genoemde producten.

Knelpunten/ uitdagingen

Het beschikbare budget is al eerder afgeroomd ten behoeve van ander beleid waardoor het effect van de bezuiniging niet direct terug te verdienen is op maatwerkvoorzieningen.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Dekking zoeken voor nog aanwezige tekort binnen het sociaal domein. Voor 2015 kan het tekort gedekt worden uit de reserve Sociaal Domein.

03 Milieu, klimaat & duurzaamheid

3C. Bos en landschap

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
11. Overdragen grootschaliger bos en landschap		68	68	68	68
Gerealiseerd	Groen	68	43	43	43
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Oranje	0	25	25	25

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

Op 17 maart is in het college een voorstel vastgesteld voor invulling van een deel van de taakstelling.

Dit deel van de taakstelling is als volgt gerealiseerd:

- Het onderbrengen van de toezichtstaken van de surveillant/bosopziener bij de huidige medewerker Bosbeheer.
- Het verhogen van inkomsten houtverkoop door de geraamde inkomsten te berekenen op basis van de werkelijke inkomsten de afgelopen jaren.

De vrijval in uren en de extra inkomsten houtverkoop geeft dekking aan circa 2/3^e van de opgelegde taakstelling.

Voor het resterende deel wordt een nader voorstel opgesteld.

Voortgang

Zie bovenstaande uitleg.

Knelpunten/ uitdagingen

Uitdaging is om het bos niet over te dragen, maar anders te exploiteren.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Voorstel voor andere vorm van exploiteren bosbezit.

3E. Afvalverwijdering en -verwerking

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Beheer afvalbakken openbare ruimte		90	90	90	90
Gerealiseerd	Groen	60	60	60	60
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Oranje	30	30	30	30

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

N.v.t.

Voortgang

Van de oorspronkelijke taakstelling van € 90.000 is € 60.000 gerealiseerd.

Knelpunten/ uitdagingen

Alleen haalbaar bij voldoende overschot bij aanbestedingsvoordeel en minder stortkosten.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Er wordt nu nieuw beleid voorbereid. Hierbij wordt het resterende deel meegenomen.

05 Openbare ruimte

5A. Groenonderhoud

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Gemeentelijke begraafplaatsen en aula's		25	25	25	25
Beheer begraafplaatsen		50	50	50	50
Totaal		75	75	75	75
Gerealiseerd	Groen	0	0	75	75
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Oranje	75	75	0	0

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

Er is een plan waarbij de taakstelling haalbaar is met ingang van 2017. Wel knelpunt voor 2015 en 2016. Hiervoor zal in 2015 en 2016 worden gezocht naar incidentele voordelen.

Voortgang

Zie hierboven.

Knelpunten/ uitdagingen

Taakstelling is pas structureel haalbaar bij vertrek van de medewerker, deze zal in 2017 met pensioen gaan. Voor 2015 en 2016 zal worden gezocht naar incidentele maatregelen om de taakstelling in te vullen.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Inzetten op invulling vanaf 2017. Daarnaast verder uitwerken wat mogelijkheden zijn voor 2015 en 2016.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
13. Onderhoud bepaalde parken, hertenkamp, kinderboerderij door groepen particulieren		42	42	42	42
Gerealiseerd		0	0	0	0
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Oranje	42	42	42	42

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

N.v.t.

Voortgang

Er is de afgelopen 2 jaar met diverse instellingen gesproken. Echter is er nog geen oplossing/ gegadigde (instelling). Momenteel wordt onderzocht of het mogelijk is een stichting op te richten waarin de Kinderboerderij wordt ondergebracht.

Knelpunten/ uitdagingen

Knelpunt is dat voor het hertenkamp geldt dat het om wilde dieren gaat en dit vraagt specifieke kennis. Voor de kinderboerderij is veel interesse, maar men verwacht van de gemeente financiële compensatie die hoger is dan de kosten nu.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

In overleg met betrokkenen positieve wending geven aan het traject en taakstelling realiseren.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Beheer en onderhoud sportterreinen		100	100	100	100
Sport		50	50	50	50
Sport		50	50	50	50
Totaal		200	200	200	200
Gerealiseerd	Groen	100	150	150	150
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Oranje	100	50	50	50

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)/ Voortgang

De aanpak om te komen tot realisatie van de financiële taakstelling zijn verwoord in de door de raad vastgestelde sportnota en is gebaseerd op de volgende beleidsrichtlijnen:

- a. Herziening van het subsidiesysteem
- b. Herziening van de tarievenstructuur
- c. Heroriëntatie op de kwaliteit en kwantiteit van de sportaccommodaties

Alvorens bovengenoemde aanpak is uitgewerkt is beoordeeld in hoeverre de in de begroting opgenomen gegevens corresponderen met datgene wat er in de praktijk gebeurt. Geconstateerd is dat een deel van de financiële taakstelling gerealiseerd kan worden op basis van deze werkelijkheid. Het betreft hier een bedrag van € 100.000 van de opgenomen taakstelling die hiermee kan worden gerealiseerd.

Daarnaast kan een besparing op sportbuurtwerk worden gerealiseerd door de taken elders op te brengen. Dit resulteert in een voordeel van € 50.000 met ingang van 2016.

Knelpunten/ uitdagingen

Tijdens het onderzoek om deze taakstelling te realiseren is gebleken dat de oorsprong van de taakstelling “een vergelijk tussen een aantal gemeenten op het gebied van beheer sportaccommodaties” erg globaal geweest is en dat onder de opzet van de kostenvergelijkingen andere definities hebben gelegen.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Besluit om resterende deel van de taakstelling in te vullen conform de in de sportnota aangegeven driedledige aanpak, dan wel de uitgangspunten van het coalitieakkoord, te weten:

- hogere tarieven voor sportverenigingen zonder dat daarmee de kwaliteit van de voorzieningen zullen wijzigen. Op basis van een kleine aanpassing van de tarieven, waardoor een gemiddeld tarief kan worden gerealiseerd t.o.v. omliggende gemeenten kan nog een bedrag van € 10.000 worden gerealiseerd. V.w.b. dit laatste is nog geen besluit genomen.
- De taakstelling is in z'n geheel haalbaar bij een aanzienlijke aanpassing van de tarieven. Als hiervoor wordt gekozen moet de aanpak om een verdeling te maken over de diverse sportactiviteiten nader worden uitgewerkt.
- Om het beheer van buiten- en binnensportaccommodaties “op afstand zetten” en via zelfwerkzaamheid bij verenigingen onderbrengen is nader onderzoek nodig. Daarbij speelt dat mogelijk sprake zal zijn van aanzienlijke gemeentelijke frictiekosten omdat nu sprake is van inzet van gemeentelijk personeel waarvoor ander werk en financiële dekking gezocht moet worden.

06 Economie & Cultuur

6B. Recreatie en toerisme

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Airbornewandeltocht		15	15	15	15
Gerealiseerd	Groen	15	15	15	15
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen		0	0	0	0

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

N.v.t.

Voortgang

Het bestuur van de Airbornewandeltocht heeft ingestemd met de doorbelasting van € 15.000 ambtelijke kosten. De afspraken worden nu vastgelegd in een convenant.

Knelpunten/ uitdagingen

N.v.t.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

N.v.t.

07 Inwoner, bestuur & organisatie

7D. ICT

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
ICT		0	0	100	100
Gerealiseerd		0	0	0	0
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Geel	0	0	100	100

Voortgang

Realisering taakstelling afhankelijk van samenwerking G3. Afgesproken is dat de samenwerking ook leidt tot harmonisering van systemen en processen. Plannen hiervoor moeten nog verder worden ontwikkeld. Taakstelling is realistisch en dus haalbaar.

7E. Belastingen

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Belastingen: E-overheid		9	0	0	0
Gerealiseerd	Groen	9			
Niet haalbaar		0			
Nog in te vullen		0			

Voortgang

Betreft informatievoorziening vanuit Kamer van Koophandel en Kadaster. Taakstelling is gerealiseerd.

7F. Vastgoed

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Overheveling buitenonderhoud (schoolgebouwen)		307	303	300	296
Gerealiseerd	Groen	113	113	113	113
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog in te vullen	Geel	194	190	187	183

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

De generieke rijkskorting van € 158,8 miljoen in het kader van overheveling buitenonderhoud per 1 januari 2015 betekent voor de gemeente Renkum een korting van € 307.000.

In 2015 is € 69.000 structureel te realiseren door de storting voorziening t.b.v. buitenonderhoud af te boeken. Het nog in te vullen bedrag in 2015 van € 238.000 kunnen wij vanaf 2015 voor € 45.000 invullen, te weten:

- € 30.000: voordeel a.g.v. verschuiving taken binnen sport en onderwijshuisvesting
- € 15.000: vrijval educatiebudget

Daarnaast verwachten wij vanaf 2015 nog € 150.000 te kunnen invullen, te weten:

- € 70.000: mindere doorbelasting i.h.k.v. doordecentralisatie Brouwerij
- € 80.000: niet uitvoeren van investeringen in het kader van "frisse scholen": Hierover wordt nog een voorstel aangeboden aan uw raad.

Totaal is er dus mogelijk €195.000 in te vullen.

Voortgang

Zie plan van aanpak.

Knelpunten / uitdagingen

Naast de korting in het kader van buitenonderhoud heeft de gemeente Renkum de korting van € 430.000 als gevolg van de motie Haersma Buma (landelijk € 256 miljoen) rechtstreeks ten laste gebracht op onderwijshuisvesting. De consequentie hiervan is dat met de ambities uit het IHP, op termijn er een structureel tekort ontstaat binnen onderwijshuisvesting. Met de schoolbesturen vinden gesprekken plaats om te kijken hoe dit tekort mogelijk kan worden opgelost.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Zie hiervoor.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Onderhoudskosten gemeentelijk vastgoed		100	100	100	100
Gerealiseerd	Groen	100	10	10	10
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog te realiseren	Geel	0	90	90	90

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

De onderhoudskosten worden teruggedrongen door verkoop van gemeentelijk vastgoed. De verkopen worden voor een groot deel bepaald door de economische ontwikkelingen. In 2015 hebben verkopen plaatsgevonden waarbij structureel € 10.000 aan onderhoud kan worden ingevuld. Het overige deel zal door incidentele (verkoop)opbrengsten worden opgebracht. In 2015 is de verkoopopbrengst m.b.t. de Benedendorpsweg 188 ter dekking van deze taakstelling geboekt.

Voortgang

Jaarlijks wordt opnieuw bekeken op welke wijze invulling kan worden gegeven aan een structurele verlaging van het budget. We gaan er vanuit hier slechts beperkt structureel invulling aan te kunnen geven door verlaging van het dagelijks onderhoud. Het overige deel zal door incidentele voordelen bij verkopen moeten worden aangevuld.

Knelpunten/ uitdagingen

In 2013 is het gemeentelijk vastgoed, conform raadsbesluit, onderverdeeld in kern- en niet kernareaal. Voor het kernareaal is structureel onderhoudsgeld beschikbaar binnen de voorziening, onderbouwd door het MOP. Deze voorziening wordt gebruikt om het kwaliteitsniveau van het kernareaal op peil te houden en dus achterstanden te voorkomen. Voor het niet-kernareaal is geen structureel onderhoudsbedrag meer beschikbaar aangezien ze op de nominatie staan voor verkoop. De invulling van de taakstelling vindt dus slechts plaats vanuit het dagelijks onderhoud, zijnde het variabele onderhoudsbudget voor calamiteiten, veiligheid en installatietechnische keuringen.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Zie voortgang.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Maatschappelijk vastgoed		300	300	300	300
Gerealiseerd	Groen	12	0	0	0
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog te realiseren	Geel	288	300	300	300

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

In de begroting is een structurele taakstelling van € 300.000 opgenomen op maatschappelijk vastgoed. In 2014 is incidenteel € 150.000 beschikbaar gesteld binnen de "Reserve bestrijding gevolgen vermindering algemene uitkering" om deze taakstelling te kunnen realiseren. Aangezien deze middelen niet zijn ingezet in 2014, is dit bedrag nog steeds beschikbaar voor inzet in 2015. Inmiddels zijn stappen gezet om de invulling van deze taakstelling te realiseren. Op welke termijn dit zal leiden tot invulling van de taakstelling is mede afhankelijk van afspraken met de gebruikers van dit vastgoed.

In de begroting is een bedrag geraamd voor toegankelijkheid openbare gemeentelijk gebouwen. Het restant budget in de begroting voor 2015 is nog €12.000. Er zijn nog geen plannen om dit bedrag in 2015 in te zetten. Om deze reden valt dit bedrag incidenteel vrij ten gunste van deze taakstelling.

Voortgang

Zie bovenstaand.

Knelpunten/ uitdagingen

Zien bovenstaand.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Zie bovenstaand.

7G. Bestuur en organisatie

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Personeel volgt budget/ aanvullende efficiëncytaakstelling		189	310	332	332
Gerealiseerd		89	32	32	32
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog te realiseren	Geel	100	278	300	300

Voortgang

Taakstelling voor 2015 wordt gerealiseerd door strakke sturing op p-budget. Met behulp van de Strategische Personeels Planning en blijvende strakke sturing op p-budget wordt planmatig gewerkt aan de realisering van de taakstelling voor 2016 en volgende jaren.

00 Algemene dekkingsmiddelen

0C. Overige algemene dekkingsmiddelen

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Nationaal Uitvoeringsprogramma		35	0	0	0
Gerealiseerd		0	0	0	0
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog te realiseren	Oranje	35	0	0	0

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

In de jaren 2011 t/m 2014 is de algemene uitkering verhoogd ten behoeve van de het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP). Deze bedragen zijn in een reserve gestort om de korting op algemene uitkering in 2015 op te vangen. De opgebouwde reserve is onvoldoende om de totale korting op te vangen omdat een gedeelte van deze kasschuifmethode is gebruikt ter financiering van het programma i-Nup van KING/VNG.

Voortgang

Het programma Operatie NUP is per 31 december 2014 afgelopen. Operatie NUP heeft gemeenten ondersteund bij de uitvoering van de overheidsbrede implementatieagenda dienstverlening en e-overheid (i-NUP).

De implementatie van de NUP bouwstenen leidt tot algemene besparingen in de bedrijfsvoering van gemeenten. De eerste opbrengsten hiervan moeten gebruikt worden om het tekort op de opgebouwde reserve op te vangen. De implementatie van de NUP bouwstenen wordt uitgevoerd vanuit het programma Dienstverlening. Als eerste zijn de bouwstenen gerealiseerd ten behoeve van het loket voor burgers. De implementatie van de bouwstenen voor het stelsel van basisregistraties loopt nog.

Knelpunten/ uitdagingen

De baten van de implementatie van de NUP bouwstenen zijn niet direct zichtbaar, maar komen tot uitdrukking in efficiency verbeteringen binnen de organisatie.

Nb1. De structurele korting op de algemene uitkering i.v.m. aansluiting op mijnoverheid/ berichtenbox is nog zichtbaar in de begroting

Nb2. De gemeente ontvangt geen facturen meer voor verstrekkingen uit het handelsregister en het kadaster. Daar staat tegenover een korting op de algemene uitkering tegenover. Het is nog niet duidelijk of dit in het geval van Renkum een besparing oplevert.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

- De implementatie van zaakgerichtwerken doorvoeren en vervolgens de aansluiting op mijnoverheid te maken.
- Het stelsel van basisregistraties implementeren (inclusief digikoppeling, digimelding en digilevering) Digitale dienstverlening aan bedrijven faciliteren

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Dualiseringskorting		17	15	13	13
Facilitaire kosten (repro e.d.)		17	15	13	13
Totaal		34	30	26	26
Gerealiseerd	Groen	34	30	26	26
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog te realiseren		0	0	0	0

Dualiseringskorting:

Op het raadsbudget wordt structureel bezuinigd om de dualiseringskorting te realiseren. De dualiseringskorting was oorspronkelijk geënt op het terugbrengen van het aantal politieke ambtsdragers (wethouders en raadsleden). Echter de Eerste Kamer verwierp dit voorstel. De taakstelling bleef echter wel overeind en is ingehouden op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Het betreft voor de gemeente Renkum een bedrag van € 30.000. Van dit bedrag komt de helft ten laste van het raadsbudget.

Deze taakstelling is als volgt ingevuld:

Structureel:

€ 9.250 ICT vergoeding raads- en commissieleden;

€ 2.000 opleidingsbudget raad;

€ 1.750 opleidingsbudget griffie.

Incidenteel 2015:

€ 2.000 leasecontracten;

€ 2.000 Rekenkamercommissie.

Incidenteel 2016:

€ 2.000 leasecontracten.

Facilitaire kosten (repro e.d.):

Plan van aanpak

De facilitaire kosten zijn voor een groot deel afhankelijk van het aanbod (post/ mailings) en verstrekte opdrachten voor het opzetten van dezelfde mailings en samenstellen van (financiële) rapportages of projectverslagen. Door verdergaande bewustwording te stimuleren verwachten we de taakstelling verder te kunnen invullen. Voor de komende jaren wordt gekeken naar een aangepaste vorm van dienstverlening en een goed op de vraag aansluitend machinepark.

Voortgang

In 2015 bestaat de invulling met name uit terugdringen van variabele kosten. In 2016 vindt er contractaanpassing plaats waardoor ook de vaste kosten verder worden teruggedrongen.

11 Interne produkten

11A. Decentraal P-budget

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Integraal beheer openbare ruimte (tevens programma 6)		100	200	300	300
Gerealiseerd	Groen	44	44	44	44
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog te realiseren	Geel	56	156	256	256

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

Planning is dat medio 2015 er een mogelijke oplossing/ richting is.

Voortgang

Onderzoek is gestart. Focus hier ligt op een duurzame oplossing. Voor 2015 is een functie ingeleverd ten gunste van de taakstelling.

Knelpunten/ uitdagingen

Geen (momenteel).

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

Actie loopt.

11C. Communicatie

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Conclusie	2015	2016	2017	2018
Burgerjaarverslag		10	10	10	10
Gerealiseerd	Groen	5	5	5	5
Niet haalbaar		0	0	0	0
Nog te realiseren	Oranje	5	5	5	5

Plan van aanpak (ter verduidelijking waar noodzakelijk)

De bezuiniging is hoofdzakelijk gebaseerd op digitalisering openbare bekendmakingen waardoor minder kosten pagina's H&L.

Voortgang

Project opgestart, mogelijkheden besproken.

Knelpunten/ uitdagingen

Digitalisering wordt alleen door college en raad akkoord bevonden als de site waarop de meldingen staan actief informeert aan inwoners. Dat kan die site nu nog niet.

Bezuinigen op andere kosten kan wel, maar dan is een ombuiging van € 5.000 realistisch.

Te ondernemen acties om ombuiging te behalen

- Overleg met makers site over mogelijkheden en tijdspad.
- Bezuinigen op andere materiële kosten communicatie.

Investeringskredieten

Beschikbaar stellen investeringskredieten

Een 'investeringskrediet' betreft een door uw raad beschikbaar gesteld bedrag voor een concrete investering. Uw raad kan dit bedrag beschikbaar stellen bij de begroting van een bepaald jaar, maar ook gedurende het jaar middels b.v. de voor- of najaarsnota.

Jaarlijks nemen we een meerjareninvesteringsplan op in de begroting. De inzet van de in dit plan genoemde vervangingsinvesteringen en investeringen in het kader van nieuw beleid is gedelegeerd aan ons college. In het vigerend inkoopbeleid zijn voldoende waarborgen opgenomen voor een doelmatige besteding van de beschikbaar gestelde middelen. De uitvoering van de investering vindt dan ook conform het inkoopbeleid plaats. Investeringskredieten worden continu bewaakt. Verwachte onder- en overschrijdingen worden bij elke rapportage van de beleidscyclus gefundeerd en beargumenteerd.

We maken onderscheid tussen vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen. Vervangingsinvesteringen betreffen investeringen welke in het verleden gedaan zijn en die om technische danwel economische redenen vervangen dienen te worden. Binnen de meerjarenbegroting zijn voor deze vervangingen financiële middelen opgenomen. Deze vervangingsinvesteringen hebben dus geen financiële consequenties voor de begroting. De vervangingsinvesteringen worden daarom niet nader toegelicht.

ICT

Investeringen	Begroting	Realisatie	Restant
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Melddesk BOR	20	4	15
Key2begraven uitbreidingen	7	3	4
BAG-WOZ software	37	23	14
Vervanging grijs/groen	85	100	-15
Upgrade Citrix 2013-2	70	50	20
Upgrade GWS 18 en 19	20	17	3
LIAS 2015	36	39	-3
Upgrade telefooncentrale 2014	15	15	
Webviewer (ArcGis)	21	16	5
Suite4Sociale regie	8		8
Kadaster (BRK)	30	9	21
Kofax	40	35	5
JCC klantbegeleiding	20	8	12
Upgrade Corsa 2015	15	11	4
Plandatis	14		14
Totaal	436	329	107

Investeringen ICT

De investering voor de vernieuwing van Melddesk heeft een jaar vertraging opgelopen door andere prioriteiten bij BOR. Het project basisregistratie WOZ in het kader waarvan extra software aangeschaft moet worden (BAG-WOZ software) loopt weer op schema, na vertragingen in Arnhem in 2014. Voor het project Upgrade Citrix dat in 2013 gestart is, moeten nog de laatste afrondende werkzaamheden uitgevoerd worden. Deze investeringen lopen in 2015 nog door. Eind 2014 zijn de investeringen Suite4SocialeRegie, Key2begraven uitbreidingen, en Webviewer ArcGIS gestart. Deze

investeringen lopen op schema. De investeringen Upgrade telefooncentrale 2014, Upgrade GWS 18 en 19, en vervanging Grijs/Groen zijn afgerond.

Investeringsplan ICT 2015

Het investeringsplan is geactualiseerd. In onderstaande tabel treft u het geactualiseerd investeringsplan aan. De daarop betrekking hebbende financiële consequenties zijn verantwoord bij product 7D. ICT en worden middels dotatie aan en onttrekking uit de reserve ICT geëgaliseerd.

	Investering	Jaar van investering	Afs. termijn	Kapitaallasten				
				2015	2016	2017	2018	2019
Vervanging 2014	40.266	2015	4 jr	6.644	11.476	11.073	10.670	5.235
Vervanging 2015	391.266	2015	4 jr	57.915	100.035	96.525	93.015	45.630
Vervanging 2016	430.000	2016	4 jr	0	70.950	122.550	118.250	113.950
Vervanging 2016	200.000	2016	6 jr	0	24.667	40.667	39.333	38.000
Vervanging 2017	610.000	2017	4 jr	0	0	100.650	173.850	167.750
Totalen	0			0	0	0	0	0

Inventaris

Investeringen	Begroting	Realisatie	Restant
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Inventaris gem.huis 20 jaar	41	25	16
Inventaris gem.huis 15 jaar	54	1	53
Inventaris gem.huis 10 jaar	22	1	21
Waterpomp	68	42	26
Totaal	185	69	116

Gemeentewerf

Investeringen	Begroting	Realisatie	Restant
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Beveiliging Veentjesbrug	20	21	-1
Totaal	20	21	-1

Beveiliging Veentjesbrug

Een deel van de beveiligingswerkzaamheden is afgerond maar een deel nog niet. Deze worden in het 2e kwartaal van 2015 afgerond.

Riolering

Investeringen	Begroting	Realisatie	Restant
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Wateroverlast Weverstraat	33	30	3
Maatregelen wateroverlast		17	-17
Bergingsbezinkbassins	86	10	76
Riolering project Dorpsstraat e.o.	1.711	1.529	182
Verv.riolering Zuiderb-Ploegs-Fang	853	733	119
Renovatie mini pompgemalen	451	18	433
Totaal	3.133	2.338	795

Wateroverlast Weverstraat

Vorbereidend onderzoek naar de oorzaken van de wateroverlast en mogelijke oplossing scenario's is afgerond. In april is een bewonersavond gehouden. Vervolgstappen, in termen van voorontwerp en kostenbegroting, worden in samenwerking met een bewoners werkgroep Weverstraat uitgewerkt. Project wordt als zodanig opgenomen in het GRP/BRP.

Maatregelen Wateroverlast

In 2014 is op een aantal locaties maatregelen getroffen om voorkomende situaties m.b.t. wateroverlast op te lossen of te verbeteren. Dit betreft o.a. het aanleggen van open putdeksels ten behoeve van het verminderen van de waterdruk, het onderhoud aan de infiltratievoorziening op de Hogenkampseweg Renkum, het aanleggen van een asfaltdrempel op de Strodorpsweg Oosterbeek en het verlagen van de goot op de Baron van Brakellaan in Doorwerth.

Bergbezinkbassins

Het resterende budget wordt volgens afspraak gereserveerd voor de samenwerking in de zuiveringskring (Waterschap en gemeente Wageningen).

Riolering project Dorpsstraat e.o.

De oplevering van het project staat gepland in mei 2015.

Vervanging riolering Zuiderbeekweg-Ploegseweg-Fanmanweg

Project is opgeleverd en wordt financieel afgerond. In 2015 vindt evaluatie van de samenwerking met Overbetuwe en Arnhem plaats.

Renovatie mini pompgemalen

Project bevindt zich in de ontwerpfase. In april start de uitvoeringsfase en loopt door t/m juni. In juni vindt overdracht plaats naar de aannemer voor het meerjarig onderhoud.

Verkeersmaatregelen

Investeringen	Begroting	Realisatie	Restant
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Kruisp.Wolfhezerwg-Parallelwg WL2	350	101	249
Fietsp.Fonteinallee-Noordberg N225	230	-76	306
Spoorwegovergang Wolfheze	70		70
Fietsenrekken (FS-2)	10		10
Schoolomgeving/-routes	160	121	39
Totaal	820	146	674

Kruispunt Wolfhezerweg-Parallelweg WL2

Het project Dorpsplein Wolfheze is uitgevoerd en afgerekend. De subsidies hiervoor zijn toegekend en ontvangen. Het project P&R-terrein moet nog bekostigd worden uit deze reservering c.q. investering.

Fietspad Fonteinallee-Noordberg N225

Dit nieuwe fietspad maakt onderdeel uit van de toekomstige Snelfietsroute Arnhem Wageningen en wordt als apart project opgepakt door de provincie. Het gemeentelijk budget, alsmede de beschikte subsidie, moet beschikbaar blijven als bijdrage aan deze Snelfietsroute. Uitvoering van het fietspad vindt naar verwachting in 2017 plaats.

Spoorwegovergang Wolfheze

De € 70.000 is nog niet uitgegeven. Partijen moeten dit jaar op bestuurlijk niveau afspraken maken m.b.t. de financiering en het plan van aanpak.

Fietsenrekken (FS-2)

Voor de fietsenrekken is opdracht verstrekt. Deze worden, in combinatie met het HOV project, in 2015 geplaatst.

Schoolomgeving/-routes

Doordat De Wegwijzer in Doorwerth mogelijk samengaat met de Dorendal wordt op deze locatie de aanpak nu niet verder in gang gezet. De Airborneschool wordt wel in 2015 aangepakt, in combinatie met toekomstige aansluitingen op MFC-terrein.

Daarnaast onderzoeken wij de locatie van de reeds geplaatste Julie-palen in de hele gemeente. Wijzigingen in locatie en aantal worden meegenomen in de uitvoering in 2015.

Concertzaal

Investeringen	Begroting	Realisatie	Restant
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Renovatie concertzaal	648	485	163
Totaal	648	485	163

In 2015 wordt een plan voorgelegd voor het opknappen van de Concertzaal, waarvoor dit krediet wordt ingezet.

Onderwijshuisvesting

Investerings	Begroting	Realisatie	Restant
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Aanpassen Airborneschool	982	948	34
Radar kooklokaal 2009 rvs 09'2009 1e inr/olp 7e,34e en 35e groep Radar Radar kozijnen inclusief glas			
Nieuwbouw Radar/ABS Utr.weg	2.706	2.723	-17
Parkeerverhardingen etc. Radar/ABS	100	100	
Ondergrondse aansluit.Utr.weg	64	64	
4 keer olp eerst inr.groep 36 t/m 39			
Aanp.schoolgebouw Wijn.v.Arnhemweg	1.422	1.390	32
Totaal	5.274	5.226	48

Airborneschool

Oplevering voor de nieuwe school staat gepland april/ mei 2015. Het krediet kan in de loop van 2015 worden afgesloten.

Nieuwbouw Radar/ ABS Utr.weg

Oplevering van de nieuwe school van de Vaart/Vierbeek vindt plaats in april 2015. Het krediet kan in de loop van 2015 worden afgesloten.

Aanp. schoolgebouw Wijn. van Arnhemweg

Oplevering staat gepland in het voorjaar 2015. Het krediet kan in de loop van 2015 worden afgesloten.

MFC 3b4

Investerings	Begroting	Realisatie	Restant
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Investering MFC 3b4	15.202	293	14.910
Totaal	15.202	293	14.910

MFC 3b4

Het project MFC 3b4 zit in de ontwerpfasen dat in de zomer 2015 wordt afgerond. De kosten die hiermee gepaard gaan hebben met name betrekking op de architect, procesbegeleiding, bestemmingsplanprocedure en verschillende adviezen. Zodra de ontwerpfasen gereed is kan de aanbesteding van de bouw worden gehouden.